

## ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ПОРОДИЧНОГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

### Садржина закона

#### Члан 1.

(1) Овим законом уређују се: брак и односи у браку, односи у ванбрачној заједници, односи детета и родитеља, усвојење, хранитељство, старатељство, издржавање, имовински односи у породици, заштита од насиља у породици, поступци у вези са породичним односима и лично име.

(2) ИЗРАЗИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ОВОМ ЗАКОНУ А ИМАЈУ РОДНО ЗНАЧЕЊЕ КОРИСТЕ СЕ НЕУТРАЛНО И ОДНОСЕ СЕ ЈЕДНАКО НА МУШКИ И ЖЕНСКИ ПОЛ, ОСИМ АКО ИЗ СМИСЛА ПОЈЕДИНЕ ОДРЕДБЕ НЕ ПРОИЗИЛАЗИ ДРУГАЧИЈЕ.

#### Члан 1а.

У ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА И ДУЖНОСТИ УТВРЂЕНИХ ОВИМ ЗАКОНОМ ЗАБРАЊЕН ЈЕ СВАКИ ОБЛИК НЕПОСРЕДНЕ И ПОСРЕДНЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О ЗАБРАНИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ.

### Породица

#### Члан 2.

~~(1) Породица ужива посебну заштиту државе.~~

~~(2) Свако има право на поштовање свог породичног живота.~~

(1) СВАКО ИМА ПРАВО НА ЖИВОТ У ПОРОДИЧНОМ ОКРУЖЕЊУ.

(2) СВАКО ИМА ПРАВО НА ПОШТОВАЊЕ СВОГ ПОРОДИЧНОГ ЖИВОТА.

(3) ПОРОДИЦА УЖИВА ПОСЕБНУ ЗАШТИТУ ДРЖАВЕ.

(4) МЕРЕ КОЈИМА СЕ ЗАДИРЕ У ПОРОДИЧНИ ЖИВОТ МОРАЈУ БИТИ НЕОПХОДНЕ И ПРИМЕНЈУЈУ СЕ САМО ПОД УСЛОВОМ ДА СЕ ЊИХОВА СВРХА НЕ МОЖЕ УСПЕШНО ОСТВАРИТИ ПРЕДУЗИМАЊЕМ БЛАЖИХ МЕРА, УКЉУЧУЈУЋИ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ И ПРУЖАЊЕ ПОМОЋИ И ПОДРШКЕ ПОРОДИЦИ.

### Дете

#### Члан 6.

(1) ДЕТЕ ЈЕ СВАКО ЉУДСКО БИЋЕ КОЈЕ НИЈЕ НАВРШИЛО 18 ГОДИНА ЖИВОТА, УКОЛИКО НИЈЕ СТЕКЛО ПОТПУНУ ПОСЛОВНУ СПОСОБНОСТ ПРЕ ПУНОЛЕТСТВА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

(2) ПРАВА ДЕТЕТА СУ НЕДЕЉИВА, УЗАЈАМНО ПОВЕЗАНА И ЦЕЛОВИТО СЕ ОСТВАРУЈУ.

(3) Свако је дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

(4) Држава има обавезу да предузима све потребне мере за заштиту детета од занемаривања, од физичког, сексуалног и емоционалног злостављања те од сваке врсте експлоатације.

(5) Држава има обавезу да поштује, штити и унапређује права детета.

(6) Дете рођено ван брака има једнака права као дете рођено у браку.

- (7) Усвојено дете има једнака права према усвојитељима као дете према родитељима.
- (8) Држава је дужна да детету без родитељског старања обезбеди заштиту у породичној средини увек када је то могуће.

### **Пунолетство и пословна способност**

#### **Члан 11.**

- (1) Пунолетство се стиче са навршеном 18. годином живота.
- (2) Потпуна пословна способност стиче се пунолетством И ДАВАЊЕМ ДОЗВОЛЕ СУДА ЗА СТИЦАЊЕ ПОТПУНЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА.
- (3) Суд може дозволити стицање потпуне пословне способности малолетном лицу које је навршило 16. годину живота, а постало је родитељ и достигло је телесну и душевну зрелост потребну за самостално старање о сопственој личности, правима и интересима.
- (4) О дозволи из ст. 2. и 3. овог члана суд одлучује у ванпарничном поступку.

### **Надзор**

#### **Члан 14.**

- (1) Надзор над радом органа старатељства врши министарство надлежно за породичну заштиту.
- (2) Надзор над стручним радом органа старатељства врши министарство надлежно за породичну заштиту.
- (3) Министар надлежан за породичну заштиту прописује начин вршења надзора над стручним радом органа старатељства.
- (4) НАДЗОР НАД СТРУЧНИМ РАДОМ ЦЕНТРА ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ХРАНИТЕЉСТВА ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.
- (5) МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ ПРОПИСУЈЕ НАЧИН ВРШЕЊА НАДЗОРА НАД СТРУЧНИМ РАДОМ ЦЕНТРА ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ХРАНИТЕЉСТВА.

### *Малолетство*

#### **Члан 23.**

- (1) Брак не може склопити лице које није навршило 18. годину живота, ИЗУЗЕВ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 11. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ ЈЕ ОДЛУКОМ СУДА СТЕКЛО ПОТПУНУ ПОСЛОВНУ СПОСОБНОСТ
- ~~(2) Суд може, из оправданих разлога, дозволити склапање брака малолетном лицу које је навршило 16. годину живота, а достигло је телесну и душевну зрелост потребну за вршење права и дужности у браку.~~

## ~~Рушљивост брака~~

### *Малолетство*

#### Члан 37.

~~(1) Брак је рушљив ако га је склопило малолетно лице без дозволе суда.~~

~~(2) Брак малолетника не мора се поништити ако се задовоље услови из члана 23 став 2 овог закона.~~

БРАК ЈЕ НИШТАВ АКО ГА ЈЕ СКЛОПИЛО МАЛОЛЕТНО ЛИЦЕ, ИЗУЗЕВ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 11. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ ЈЕ ОДЛУКОМ СУДА СТЕКЛО ПОТПУНУ ПОСЛОВНУ СПОСОБНОСТ.

## РУШЉИВОСТ БРАКА

### *Принуда*

#### Члан 38.

(1) Брак је рушљив ако је на његово склапање супружник пристао под принудом.

(2) Принуда постоји када је други супружник или неко трећи силом или претњом изазвао оправдан страх код супружника и када је он због тога пристао на склапање брака.

(3) Страх се сматра оправданим када се из околности види да је угрожен живот, тело или друго значајно добро једног или другог супружника односно трећег лица.

### *Заблуда*

#### Члан 39.

(1) Брак је рушљив када је на његово склапање супружник пристао у заблуди о личности другог супружника или о некој његовој битној особини.

(2) Заблуда о личности постоји када је супружник мислио да склапа брак са једним лицем, а склопио је брак са другим лицем (заблуда о физичкој личности), односно када је склопио брак са лицем са којим је желео, али то лице није оно за које се издавало (заблуда о грађанској личности), а супружник који је у заблуди не би склопио брак да је за то знао.

(3) Заблуда о некој битној особини постоји када се ради о таквој особини због које супружник који је у заблуди не би склопио брак да је за њу знао.

### *Утврђивање материнства судском одлуком*

#### Члан 43

(1) Ако жена која је родила дете није уписана у матичну књигу рођених као мајка детета, њено материнство може бити утврђено правноснажном судском пресудом.

(2) АКО ЈЕ ДЕТЕ РОЂЕНО У ИНОСТРАНСТВУ, А У ИНОСТРАНОМ ИЗВОДУ НИЈЕ УПИСАН ПОДАТАК О МАЈЦИ, МАТИЧАР ВРШИ УПИС ДЕТЕТА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ УЗ НАПОМЕНУ ДА МАТЕРИНСТВО НИЈЕ УТВРЂЕНО.

(3) Право на утврђивање материнства имају дете и жена која тврди да је мајка детета.

Члан 51.

~~(1) Изјава о признању очинства може се дати пред матичарем, органом старатељства, судом или јавним бележником.~~

(1) ИЗЈАВА О ПРИЗНАЊУ ОЧИНСТВА МОЖЕ СЕ ДАТИ ПРЕД МАТИЧАРЕМ, ОРГАНОМ СТАРАТЕЉСТВА, СУДОМ, ЈАВНИМ БЕЛЕЖНИКОМ, ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВОМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ, У ЗДРАВСТВНОЈ УСТАНОВИ У КОЈОЈ ЈЕ ДЕТЕ РОЂЕНО, ОДНОСНО У ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ КОЈА ПРИЈАВЉУЈЕ РОЂЕЊЕ ДЕТЕТА.

(2) Изјава о признању очинства може се дати и у тестаменту.

**2. Материнство и очинство у случају зачећа уз биомедицинску помоћ**  
**2. МАТЕРИНСТВО И ОЧИНСТВО У СЛУЧАЈУ ЗАЧЕЋА ПОСТУПКОМ**  
**БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА**

*Материнство*

Члан 57.

~~(1) Мајка детета зачетог уз биомедицинску помоћ јесте жена која га је родила.~~

~~(2) Ако је дете зачето уз биомедицинску помоћ дарованом јајном ћелијом, материнство жене која је даровала јајну ћелију не може се утврђивати.~~

(1) МАЈКА ДЕТЕТА ЗАЧЕТОГ ПОСТУПКОМ БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ЈЕСТЕ ЖЕНА КОЈА ГА ЈЕ РОДИЛА.

(2) АКО ЈЕ ДЕТЕ ЗАЧЕТО ПОСТУПКОМ БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ДАРОВАНОМ ЈАЈНОМ ЋЕЛИЈОМ, МАТЕРИНСТВО ЖЕНЕ КОЈА ЈЕ ДАРОВАЛА ЈАЈНУ ЋЕЛИЈУ НЕ МОЖЕ СЕ УТВРЂИВАТИ.

**Очинство**

Члан 58

~~(1) Оцем детета које је зачето уз биомедицинску помоћ сматра се муж мајке, под условом да је за поступак биомедицински потпомогнутог оплођења дао писмени пристанак.~~

~~——— (2) Оцем детета које је зачето уз биомедицинску помоћ сматра се и ванбрачни партнер мајке, под условом да је за поступак биомедицински потпомогнутог оплођења дао писмени пристанак.~~

~~——— (4) Мушкарац који се сматра оцем детета у смислу ст. 1 и 2 овог члана има право на оспоравање очинства само ако дете није зачето поступком биомедицински потпомогнутог оплођења.~~

~~——— (5) Ако је дете зачето уз биомедицинску помоћ дарованим семеним ћелијама, очинство мушкарца који је даровао семене ћелије не може се утврђивати.~~

(1) ОЦЕМ ДЕТЕТА КОЈЕ ЈЕ ЗАЧЕТО ПОСТУПКОМ БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ДАРОВАНИМ СЕМЕНИМ ЋЕЛИЈАМА СМАТРА СЕ МУЖ МАЈКЕ, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ЗА ПОСТУПАК БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ДАО ПИСМЕНИ ПРИСТАНАК.

(2) ОЦЕМ ДЕТЕТА КОЈЕ ЈЕ ЗАЧЕТО ПОСТУПКОМ БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ДАРОВАНИМ СЕМЕНИМ ЋЕЛИЈАМА СМАТРА СЕ ВАНБРАЧНИ ПАРТНЕР МАЈКЕ, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ЗА ПОСТУПАК БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ДАО ПИСМЕНИ ПРИСТАНАК.

(3) Очинство мушкарца који се сматра оцем детета у смислу ст. 1 и 2 овог члана не може се оспоравати.

(4) МУШКАРАЦ КОЈИ СЕ СМАТРА ОЦЕМ ДЕТЕТА У СМИСЛУ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ИМА ПРАВО НА ОСПОРАВАЊЕ ОЧИНСТВА САМО АКО ДЕТЕ НИЈЕ ЗАЧЕТО ПОСТУПКОМ БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА.

(5) АКО ЈЕ ДЕТЕ ЗАЧЕТО ПОСТУПКОМ БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА ДАРОВАНИМ СЕМЕНИМ ЋЕЛИЈАМА, ОЧИНСТВО МУШКАРЦА КОЈИ ЈЕ ДАРОВАО СЕМЕНЕ ЋЕЛИЈЕ НЕ МОЖЕ СЕ УТВРЂИВАТИ.“

### *Развој детета*

#### Члан 62.

(1) Дете има право на обезбеђење најбољих могућих животних и здравствених услова за свој правилан и потпун развој.

~~(3) Дете које је навршило 15. годину живота и које је способно за расуђивање може дати пристанак за предузимање медицинског захвата.~~

(2) ДЕТЕ КОЈЕ ЈЕ НАВРШИЛО 15. ГОДИНУ ЖИВОТА И КОЈЕ ЈЕ СПОСОБНО ЗА РАСУЂИВАЊЕ МОЖЕ ДАТИ ПРИСТАНАК ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕДИЦИНСКЕ МЕРЕ.

### *Пословна способност детета*

#### Члан 64.

(1) Дете које није навршило 14. годину живота (~~млађи малолетник~~) може предузимати правне послове којима прибавља искључиво права, правне послове којима не стиче ни права ни обавезе и правне послове малог значаја.

(2) Дете које је навршило 14. годину живота (~~старији малолетник~~) може предузимати, поред правних послова из става 1 овог члана, и све остале правне послове уз претходну или накнадну сагласност родитеља, односно сагласност органа старатељства за правне послове из члана 193 став 3 овог закона.

(3) Дете које је навршило 15. годину живота може предузимати правне послове којима управља и располаже својом зарадом или имовином коју је стекло сопственим радом.

(4) Дете може предузимати и друге правне послове када је то предвиђено законом.

### *Мишљење детета*

#### Члан 65.

(1) Дете које је способно да формира своје мишљење има право слободног изражавања тог мишљења.

(2) Дете има право да благовремено добије сва обавештења која су му потребна за формирање свог мишљења.

(3) Мишљењу детета мора се посветити дужна пажња у свим питањима која га се тичу и у свим поступцима у којима се одлучује о његовим правима, а у складу са годинама и зрелашћу детета.

(4) ~~Дете које је навршило 10. годину живота~~ може слободно и непосредно изразити своје мишљење у сваком судском и управном поступку у коме се одлучује о његовим правима.

(5) ~~Дете које је навршило 10. годину живота може се само,~~ СЕ МОЖЕ САМО односно преко неког другог лица или установе, обратити суду ~~или~~, органу управе ИЛИ ЗАШТИТНИКУ ГРАЂАНА И ДРУГИМ НЕЗАВИСНИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА КОЈИ СЕ БАВЕ ЗАШТИТОМ ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА и затражити помоћ у остваривању свог права на слободно изражавање мишљења.

(6) Суд и орган управе утврђују мишљење детета у сарадњи са школским психологом односно органом старатељства, породичним саветовалиштем или другом установом специјализованом за посредовање у породичним односима, а у присуству лица које дете само изабере.

(7) МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ ПРОПИСУЈЕ НАЧИН УТВРЂИВАЊА МИШЉЕЊА ДЕТЕТА У ПОСТУПЦИМА ИЗ ОЛАСТИ ПОРОДИЧНОПРАВНИХ ОДНОСА ПРЕД ОРГАНОМ СТАРАТЕЉСТВА.

### *Старање о детету*

#### Члан 68.

(1) Родитељи имају право и дужност да се старају о детету.

(2) Старање о детету обухвата: чување, подизање, васпитавање, образовање, заступање, издржавање те управљање и располагање имовином детета.

~~(3) Родитељи имају право да добију сва обавештења о детету од образовних и здравствених установа.~~

(3) РОДИТЕЉИ ИМАЈУ ПРАВО ДА ДОБИЈУ СВА ОБАВЕШТЕЊА О ДЕТЕТУ ОД ОБРАЗОВНИХ УСТАНОВА, УСТАНОВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И ПРУЖАОЦА ЗДРАВСТВЕ ЗАШТИТЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

### *Чување и подизање детета*

#### Члан 69.

(1) Родитељи имају право и дужност да чувају и подижу дете тако што ће се они лично старати о његовом животу и здрављу.

~~(2) Родитељи не смеју подвргавати дете понижавајућим поступцима и казнама које вређају људско достојанство детета и дужни су да дете штите од таквих поступака других лица.~~

(2) РОДИТЕЉИ НЕ СМЕЈУ ОСТАВЉАТИ БЕЗ НАДЗОРА ДЕТЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА.

(3) РОДИТЕЉИ МОГУ ПРИВРЕМЕНО ПОВЕРИТИ ДЕТЕ ДРУГОМ ЛИЦУ САМО АКО ТО ЛИЦЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА СТАРАТЕЉА.

## *Васпитавање детета*

### Члан 70

~~Родитељи имају право и дужност да са дететом развијају однос заснован на љубави, поверењу и узајамном поштовању, те да дете усмеравају ка усвајању и поштовању вредности емоционалног, етичког и националног идентитета своје породице и друштва.~~

РОДИТЕЉИ ИМАЈУ ПРАВО И ДУЖНОСТ ДА СА ДЕТЕТОМ РАЗВИЈАЈУ ОДНОС ЗАСНОВАН НА ЉУБАВИ, ПОВЕРЕЊУ И УЗАЈАМНОМ ПОШТОВАЊУ, ДА ДЕТЕ УСМЕРАВАЈУ КА УСВАЈАЊУ И ПОШТОВАЊУ ВРЕДНОСТИ МИРА, ДОСТОЈАНСТВА, ТОЛЕРАНЦИЈЕ, СЛОБОДЕ, РАВНОПРАВНОСТИ И СОЛИДАРНОСТИ, И ДА РАДЕ НА ОЧУВАЊУ И РАЗВИЈАЊУ ПОРОДИЧНОГ, НАЦИОНАЛНОГ, ЕТИЧКОГ, КУЛТУРНОГ И ДРУГОГ ИДЕНТИТЕТА ДЕТЕТА.

### *ЗАБРАНА ПОНИЖАВАЈУЋЕГ ПОСТУПАЊА И КАЖЊАВАЊА*

#### ЧЛАН 70А.

(1) У ЧУВАЊУ, ПОДИЗАЊУ И ВАСПИТАВАЊУ ДЕТЕТА РОДИТЕЉИ НЕ СМЕЈУ ПОДВРГАВАТИ ДЕТЕ ПОНИЖАВАЈУЋИМ ПОСТУПЦИМА, ТЕЛЕСНОМ КАЖЊАВАЊУ И ДРУГИМ КАЗНАМА КОЈЕ ВРЕЂАЈУ ЉУДСКО ДОСТОЈАНСТВО И ИНТЕГРИТЕТ ДЕТЕТА.

(2) ЗАБРАНЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДНОСЕ СЕ И НА ХРАНИТЕЉЕ, СТАРАТЕЉЕ И СВА ДРУГА ЛИЦА КОЈА СЕ СТАРАЈУ О ДЕТЕТУ ИЛИ СА ДЕТЕТОМ ДОЛАЗЕ У КОНТАКТ У ПОРОДИЦИ ИЛИ ДРУГОЈ СРЕДИНИ.

(3) ЛИЦА ИЗ СТАВА 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНА СУ ДА ШТИТЕ ДЕТЕ ОД ПОСТУПАКА НАВЕДЕНИХ У СТАВУ 1. ОВОГ ЧЛАНА.

## *Образовање детета*

### Члан 71

(1) Родитељи имају дужност да обезбеде ~~основно школовање~~ детету ОБАВЕЗНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ, а о даљем образовању детета дужни су да се старају према својим могућностима.

(2) Родитељи имају право да детету обезбеде образовање које је у складу са њиховим верским и етичким уверењима, АКО ЈЕ ТО У ЊЕГОВОМ НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ.

## *Самостално вршење родитељског права*

### Члан 77.

(1) Један родитељ сам врши родитељско право када је други родитељ непознат, или је умро, или је потпуно лишен родитељског права, ~~односно~~ ИЛИ ЈЕ ОГРАНИЧЕНЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ У ОДНОСУ НА ПРАВО И ДУЖНОСТ ДА СЕ СТАРА О ДЕТЕТУ.

(2) Један родитељ сам врши родитељско право када само он живи са дететом, а суд још није донео одлуку о вршењу родитељског права.

(3) Један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права.

(4) Један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а закључили су споразум о заједничком или самосталном вршењу родитељског права, али суд процени да тај споразум није у најбољем интересу детета.

(5) Један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот ако закључе споразум о самосталном вршењу родитељског права и ако суд процени да је тај споразум у најбољем интересу детета.

#### *Споразум о самосталном вршењу родитељског права*

#### Члан 78.

(1) Споразум о самосталном вршењу родитељског права обухвата споразум родитеља о поверавању заједничког детета једном родитељу, споразум о висини доприноса за издржавање детета од другог родитеља и споразум о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем.

(2) Споразумом о самосталном вршењу родитељског права преноси се вршење родитељског права на оног родитеља коме је дете поверено.

~~(3) Родитељ који не врши родитељско право има право и дужност да издржава дете, да са дететом одржава личне односе и да о питањима која битно утичу на живот детета одлучује заједнички и споразумно са родитељем који врши родитељско право.~~

~~(4) Питањима која битно утичу на живот детета, у смислу овог закона, сматрају се нарочито: образовање детета, предузимање већих медицинских захвата над дететом, промена пребивалишта детета и располагање имовином детета велике вредности.~~

#### *ПРАВА И ДУЖНОСТИ РОДИТЕЉА КОЈИ НЕ ВРШИ РОДИТЕЉСКО ПРАВО*

#### ЧЛАН 78А.

(1) РОДИТЕЉ КОЈИ НЕ ВРШИ РОДИТЕЉСКО ПРАВО ИМА ПРАВО И ДУЖНОСТ ДА ИЗДРЖАВА ДЕТЕ, ДА СА ДЕТЕТОМ ОДРЖАВА ЛИЧНЕ ОДНОСЕ И ДА О ПИТАЊИМА КОЈА БИТНО УТИЧУ НА ЖИВОТ ДЕТЕТА ОДЛУЧУЈЕ ЗАЈЕДНИЧКИ И СПОРАЗУМНО СА РОДИТЕЉЕМ КОЈИ ВРШИ РОДИТЕЉСКО ПРАВО.

(2) ПИТАЊИМА КОЈА БИТНО УТИЧУ НА ЖИВОТ ДЕТЕТА, У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА, СМАТРАЈУ СЕ НАРОЧИТО: ОБРАЗОВАЊЕ ДЕТЕТА, ПРЕДУЗИМАЊЕ ВЕЋИХ МЕДИЦИНСКИХ МЕРА НАД ДЕТЕТОМ, ПРОМЕНА ПРЕБИВАЛИШТА ДЕТЕТА И РАСПОЛАГАЊЕ ИМОВИНОМ ДЕТЕТА ВЕЛИКЕ ВРЕДНОСТИ.

(3) О ПИТАЊИМА КОЈА БИТНО УТИЧУ НА ЖИВОТ ДЕТЕТА О КОЈИМА ПОСТОЈИ СПОР ИЗМЕЂУ РОДИТЕЉА, ОДЛУЧУЈЕ СУД У ПОСТУПКУ ЗА ВРШЕЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА.

#### *Превентивни надзор*

#### Члан 79.

(1) Превентивни надзор над вршењем родитељског права обавља орган старатељства када доноси одлуке којима омогућава родитељима да врше родитељско право, а које су му стављене у надлежност овим законом.



(2) У ОБАВЉАЊУ ПРЕВЕНТИВНОГ НАДЗОРА НАД ВРШЕЊЕМ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА, ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ПРЕДУЗИМА САВЕТОДАВНО УСМЕРАВАЊЕ И ИНФОРМИСАЊЕ РОДИТЕЉА У ЦИЉУ: ОДГОВОРНОГ ВРШЕЊА РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА, ОСТВАРИВАЊА ПРАВА ДЕТЕТА НА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ НАЈБОЉИХ МОГУЋИХ ЖИВОТНИХ И ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛОВА ЗА ПРАВИЛАН И ПОТПУН РАЗВОЈ, ЗАШТИТЕ ОД ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ОСТВАРИВАЊА ПРАВА ДЕТЕТА ДА ФОРМИРА СВОЈЕ МИШЉЕЊЕ И ДА ГА СЛОБОДНО ИЗРАЖАВА, ПРИМЕНЕ НЕНАСИЛНИХ МЕТОДА ВАСПИТАЊА И ДР.

### *Корективни надзор*

#### Члан 80.

(1) Корективни надзор над вршењем родитељског права обавља орган старатељства када доноси одлуке којима исправља родитеље у вршењу родитељског права.

(2) У обављању корективног надзора орган старатељства доноси одлуке којима:

1. упозорава родитеље на недостатке у вршењу родитељског права;
2. упућује родитеље на разговор у породично саветовалиште или у установу специјализовану за посредовање у породичним односима;
3. ЗАХТЕВА ОД РОДИТЕЉА ДА ОТКЛОНЕ НЕДОСТАТКЕ У ВРШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА;
4. ЗАТЕВА ОД РОДИТЕЉА ДА СЕ УКЉУЧЕ У ПОСЕБНЕ ОБУКЕ О ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА ДЕТЕТА И ОДГОВОРНОМ РОДИТЕЉСТВУ;

5. захтева од родитеља да положи рачун о управљању имовином детета.

(3) У обављању корективног надзора орган старатељства покреће и судске поступке у складу са законом.

(4) НАЧИН И САДРЖАЈ ОБАВЉАЊА МЕРЕ КОРЕКТИВНОГ НАДЗОРА НАД ВРШЕЊЕМ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

### *Потпуно лишење родитељског права*

#### Члан 81.

(1) Родитељ који злоупотребљава права или грубо занемарује дужности из садржине родитељског права може бити потпуно лишен родитељског права.

(2) Родитељ злоупотребљава права из садржине родитељског права:

1. ако физички, сексуално или емоционално злоставља дете;
2. ако изабљује дете силећи га на претерани рад, или на рад који угрожава морал, здравље или образовање детета, односно на рад који је забрањен законом;
3. ако подстиче дете на вршење кривичних дела;
4. ако навикава дете на одавање рђавим склоностима И ИЗЛАЖЕ ГА ОПАСНОСТИМА ПО ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ;
5. ако на други начин злоупотребљава права из садржине родитељског права;
6. АКО ПОДСТИЧЕ, ОМОГУЋАВА, НАВОДИ, ПРИНУЂУЈЕ ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН СТВАРА УСЛОВЕ ДА ДЕТЕ ЗАСНУЈЕ ВАНБРАЧНУ ЗАЈЕДНИЦУ.

(3) Родитељ грубо занемарује дужности из садржине родитељског права:

1. ако је напустио дете;
2. ако се уопште не стара о детету са којим живи;

3. ако избегава да издржава дете или да одржава личне односе са дететом са којим не живи, односно ако спречава одржавање личних односа детета и родитеља са којим дете не живи;

4. ако с намером и неоправдано избегава да створи услове за заједнички живот са дететом које се налази у установи социјалне заштите за смештај корисника, ХРАНИТЕЉСКОЈ ПОРОДИЦИ ИЛИ ДРУГОМ ОБЛИКУ АЛТЕРНАТИВНОГ СМЕШТАЈА;

5. ако на други начин грубо занемарује дужности из садржине родитељског права.

(4) Судска одлука о потпуном лишењу родитељског права лишава родитеља свих права и дужности из садржине родитељског права, осим дужности да издржава дете.

(5) Судском одлуком о потпуном лишењу родитељског права може бити одређена једна или више мера заштите детета од насиља у породици.

### **Продужење родитељског права**

#### *Када се родитељско право продужава*

#### **Члан 85.**

~~Родитељско право се може продужити и после пунолетства детета ако је дете због болести или сметњи у психо-физичком развоју неспособно да се само стара о себи и о заштити својих права односно интереса или ако својим поступцима угрожава сопствена права и интересе.~~

#### *Када престаје продужено родитељско право*

#### **Члан 86.**

~~Продужено родитељско право може да престане када престану разлози због којих је родитељско право било продужено.~~

#### *Уписивање судске одлуке у јавне регистре*

#### **Члан 87.**

~~(1) Правноснажна судска одлука о лишењу и враћању родитељског права, као и одлука о продужењу и престанку продуженог родитељског права, уписује се у матичну књигу рођених.~~

(1) ПРАВНОСНАЖНУ ОДЛУКУ О ЛИШЕЊУ И ВРАЋАЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ.

(2) Ако дете има непокретности, одлука из става 1. овог члана уписује се и у јавни регистар права на непокретностима.

#### *Породични статус усвојеника*

#### **Члан 91.**

Усвојити се може:

1. дете које нема живе родитеље;

2. дете чији родитељи нису познати или је непознато њихово боравиште ДУЖЕ ОД ЈЕДНЕ ГОДИНЕ;

3. дете чији су родитељи потпуно лишени родитељског права;
- ~~4. дете чији су родитељи потпуно лишени пословне способности;~~
4. Дете чији су се родитељи сагласили са усвојењем.

#### *Сагласност родитеља усвојеника*

#### Члан 95.

- (1) Дете се може усвојити само уз сагласност родитеља.
- (2) Родитељ даје сагласност за усвојење ~~са означавањем или~~ без означавања усвојитеља.
- (3) Родитељ не може дати сагласност за усвојење пре него што дете наврши други месец живота.
- (4) Родитељ може повући сагласност за усвојење у року од 30 дана од дана када је дао сагласност.
- (5) Право из става 4 родитељ може искористити само једном.

#### *Када није потребна сагласност родитеља усвојеника*

#### Члан 96.

Сагласност родитеља за усвојење није потребна:

1. ако је родитељ потпуно лишен родитељског права;
2. ако је родитељ лишен права да одлучује о питањима која битно утичу на живот детета;
3. ~~ако је родитељ потпуно лишен пословне способности.~~

#### **Општа подобност усвојитеља**

#### ~~Старост усвојитеља~~ **СТАРОСНА ДОБ УСВОЈИТЕЉА**

#### Члан 99.

- (1) Разлика у годинама између усвојитеља и усвојеника не може бити мања од 18 нити већа од 45 година.
- (2) Изузетно, министар надлежан за породичну заштиту може дозволити усвојење лицу које је старије од усвојеника мање од 18 година или лицу које је старије од усвојеника више од 45 година ако је такво усвојење у најбољем интересу детета.

#### *Лична својства усвојитеља*

#### Члан 100.

- (1) Усвојити може само лице за које је утврђено да има лична својства на основу којих се може закључити да ће родитељско право вршити у најбољем интересу детета.
- (2) Не може усвојити:
  1. лице које је потпуно или делимично лишено родитељског права;
  - ~~2. лице које је потпуно или делимично лишено пословне способности;~~
  2. ЛИЦЕ ЧИЈА ЈЕ ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ ОГРАНИЧЕНА;
  3. лице оболело од болести која може штетно деловати на усвојеника;
  4. лице осуђено за кривично дело из групе кривичних дела против брака и породице, против полне слободе и против живота и тела.

*Држављанство усвојитеља*  
**УОБИЧАЈЕНО БОРАВИШТЕ И ДРЖАВЉАНСТВО УСВОЈИТЕЉА**

Члан 103.

~~(1) Страни држављанин може усвојити дете под условом:~~

~~1. да се не могу наћи усвојитељи међу домаћим држављанима;~~

~~2. да се министар надлежан за породичну заштиту сагласио са усвојењем.~~

~~(2) Сматраће се да се усвојитељи не могу наћи међу домаћим држављанима ако је прошло више од годину дана од дана уношења података о будућем усвојенику у Јединствени лични регистар усвојења.~~

~~(3) Изузетно, министар надлежан за породичну заштиту може дозволити усвојење страном држављанину и пре истека рока из става 2 овог члана ако је то у најбољем интересу детета.~~

(1) ЛИЦЕ СА УОБИЧАЈЕНОМ БОРАВИШТЕМ У ИНОСТРАНСТВУ (ДОМАЋИ ИЛИ СТРАНИ ДРЖАВЉАНИН) И СТРАНИ ДРЖАВЉАНИН СА УОБИЧАЈЕНИМ БОРАВИШТЕМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ МОЖЕ УСВОЈИТИ ДЕТЕ ПОД УСЛОВОМ:

1. ДА СЕ НЕ МОГУ НАЋИ УСВОЈИТЕЉИ МЕЂУ ДОМАЋИМ ДРЖАВЉАНИМА СА ПРЕБИВАЛИШТЕМ, ОДНОСНО БОРАВИШТЕМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ;

2. ДА СЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ САГЛАСИО СА УСВОЈЕЊЕМ.

(2) СМАТРАЋЕ СЕ ДА СЕ УСВОЈИТЕЉИ НЕ МОГУ НАЋИ МЕЂУ ДРЖАВЉАНИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СА ПРЕБИВАЛИШТЕМ, ОДНОСНО БОРАВИШТЕМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ АКО ЈЕ ПРОШЛО ВИШЕ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА УНОШЕЊА ПОДАТАКА О БУДУЋЕМ УСВОЈЕНИКУ У ЈЕДИНСТВЕНИ ЛИЧНИ РЕГИСТАР УСВОЈЕЊА.

(3) ИЗУЗЕТНО, МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ МОЖЕ ДОЗВОЛИТИ УСВОЈЕЊЕ ЛИЦУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И ПРЕ ИСТЕКА РОКА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА АКО ЈЕ ТО У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ ДЕТЕТА.

(4) УОБИЧАЈЕНО БОРАВИШТЕ, У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА, ЈЕ МЕСТО У КОЈЕМ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ПРЕТЕЖНО БОРАВИ, НЕЗАВИСНО ОД УПИСА У ЕВИДЕНЦИЈУ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ИЛИ ОДОБРЕЊА БОРАВКА ИЛИ НАСТАЊЕЊА И БЕЗ ОБЗИРА НА ТО ДА ЛИ ЈЕ БОРАВАК ВРЕМЕНСКИ УНАПРЕД ОГРАНИЧЕН. ПРИЛИКОМ ОДРЕЂИВАЊА УОБИЧАЈЕНОГ БОРАВИШТА ТРЕБА ВОДИТИ РАЧУНА О ОКОЛНОСТИМА ЛИЧНЕ ИЛИ ПОСЛОВНЕ ПРИРОДЕ КОЈЕ УКАЗУЈУ НА ТРАЈНИЈЕ ВЕЗЕ СА ТИМ МЕСТОМ ИЛИ НА НАМЕРУ ДА СЕ ТАКВЕ ВЕЗЕ ЗАСНУЈУ.

**Начин престанка усвојења**

Члан 106.

(1) Усвојење престаје поништењем, ако је ништаво или рушљиво.

(2) УСВОЈЕЊЕ ПРЕСТАЈЕ ПОНИШТЕЊЕМ НА ДАН ПРАВНОСНАЖНОСТИ ПРЕСУДЕ О ПОНИШТЕЊУ.

(3) Усвојење се не може раскинути.

## Надлежност

### Члан 110.

(1) Хранитељство се заснива одлуком органа старатељства.

~~(2) Орган старатељства може засновати и повремено хранитељство.~~

(2) ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА МОЖЕ ЗАСНОВАТИ СТАНДАРДНО ХРАНИТЕЉСТВО, ХРАНИТЕЉСТВО УЗ ИНТЕНЗИВНУ И ДОДАТНУ ПОДРШКУ, УРГЕНТНО ХРАНИТЕЉСТВО, ПОВРЕМЕНО ХРАНИТЕЉСТВО И ДРУГЕ ОБЛИКЕ ХРАНИТЕЉСТВА.

(3) Министар надлежан за породичну заштиту прописује ближе услове за заснивање хранитељства.

## ~~Општа подобност хранјеника~~ ОПШТА ПОДОБНОСТ ДЕТЕТА ЗА ХРАНИТЕЉСТВО

### ~~Интерес хранјеника~~ ИНТЕРЕС ДЕТЕТА

### Члан 111.

Хранитељство се може засновати ако је то у најбољем интересу детета.

### ~~Малолетство хранјеника~~ МАЛОЛЕТСТВО ДЕТЕТА

### Члан 112.

(1) Хранитељство се може засновати само ако је дете малолетно.

~~(2) Засновано хранитељство може се продужити и после навршених 18 година живота хранјеника, ако дете има сметњу у психо-физичком развоју и ако је неспособно да се само стара о себи и о заштити својих права.~~

### ~~Породични статус хранјеника~~ ПОРОДИЧНИ СТАТУС ДЕТЕТА

### Члан 113.

(1) Хранитељство се може засновати ако је дете без родитељског старања.

(2) Хранитељство се може засновати и ако је дете под родитељским старањем, али има сметње у психо-физичком развоју или је дете ~~са поремећајем у понашању~~ СА ПРОБЛЕМИМА У ПОНАШАЊУ.

(3) Дететом без родитељског старања у смислу овог закона сматра се: дете које нема живе родитеље, дете чији су родитељи непознати или је непознато њихово боравиште, дете чији су родитељи потпуно лишени родитељског права, ~~односно ДЕТЕ ЧИЈИ СУ РОДИТЕЉИ~~ ОГРАНИЧЕНЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ У ОДНОСУ НА ПРАВА И ДУЖНОСТИ ДА СЕ СТАРАЈУ О ДЕТЕТУ, дете чији родитељи још нису стекли пословну способност, дете чији су родитељи лишени права на чување и подизање односно васпитавање детета и дете чији се родитељи не старају о детету или се старају о детету на неодговарајући начин.

~~(4) Када су хранјеници браћа и сестре, по правилу се хранитељство заснива са истим хранитељем.~~

(4) ХРАНИТЕЉСТВО БРАЋЕ И СЕСТАРА ПО ПРАВИЛУ СЕ ЗАСНИВА СА ИСТИМ ХРАНИТЕЉЕМ.

~~Сагласност родитеља хранјеника~~  
САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА ДЕТЕТА

Члан 114.

(1) Хранитељство се може засновати само уз сагласност родитеља детета.

(2) Није потребна сагласност родитеља за заснивање хранитељства када је дете без родитељског старања.

~~Сагласност старатеља хранјеника~~  
САГЛАСНОСТ СТАРАТЕЉА ДЕТЕТА

Члан 115.

Ако је дете под старатељством, сагласност за заснивање хранитељства даје његов старатељ.

~~Сагласност хранјеника~~  
САГЛАСНОСТ ДЕТЕТА

Члан 116.

Са заснивањем хранитељства мора да се сагласи дете које је навршило 10. годину живота и које је способно за расуђивање.

*Лична својства хранитеља*

Члан 117.

(1) Хранитељ може бити само лице за које је утврђено да има лична својства на основу којих се може закључити да ће се старати о детету у његовом најбољем интересу.

(2) Хранитељ не може бити:

1. лице које је потпуно или делимично лишено родитељског права;

~~2. лице које је потпуно или делимично лишено пословне способности;~~

2. ЛИЦЕ ЧИЈА ЈЕ ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ ОГРАНИЧЕНА;

3. лице оболело од болести која може штетно деловати на ~~хранјеника~~ ДЕТЕ НА ХРАНИТЕЉСТВУ;

4. лице осуђено за кривично дело из групе кривичних дела против брака и породице, против полне слободе и против живота и тела.

*Припрема И ОБУКА хранитеља*

Члан 118.

(1) Хранитељ може бити лице које је, по правилу, припремљено И ОБУЧЕНО за хранитељство по посебном програму.

(2) Програм припреме И ОБУКЕ за хранитељство прописује министар надлежан за породичну заштиту.

## Права и дужности родитеља

### Члан 120.

Родитељи детета које је на хранитељству имају право и дужност да заступају дете, да управљају и располажу имовином детета, да издржавају дете, да са дететом одржавају личне односе и да одлучују о питањима која битно утичу на живот детета заједнички и споразумно са хранитељем, осим ако нису потпуно или делимично лишени родитељског права, ~~односно~~ **ИЛИ СУ ОГРАНИЧЕНЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ У ОДНОСУ НА ПРАВА И ДУЖНОСТИ ДА СЕ СТАРАЈУ О ДЕТЕТУ** или се ради о родитељима који се не старају о детету или се старају о детету на неодговарајући начин.

## Начини престанка хранитељства

### Члан 121.

(1) Хранитељство престаје:

1. када дете наврши 18. годину живота;
2. када дете стекне потпуну пословну способност пре пунолетства;
- ~~3. када дете буде усвојено;~~

**3. УПУЋИВАЊЕМ ДЕТЕТА НА МЕЋУСОБНО ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ИЗАБРАНИМ УСВОЈИТЕЉИМА;**

4. када умру дете или хранитељ;
5. раскидом хранитељства.

~~(2) Хранитељство се може продужити најкасније до навршене 26. године живота детета ако се дете редовно школује.~~

**(2) ХРАНИТЕЉСТВО СЕ МОЖЕ ПРОДУЖИТИ:**

**1. АКО ДЕТЕ ИМА СМЕТЊУ У ПСИХО-ФИЗИЧКОМ РАЗВОЈУ И АКО ЈЕ НЕСПОСОБНО ДА СЕ САМО СТАРА О СЕБИ И О ЗАШТИТИ СВОЈИХ ПРАВА, А НАЈКАСНИЈЕ ДО НАВРШЕНЕ 26. ГОДИНЕ ЖИВОТА ДЕТЕТА;**

**2. АКО СЕ ДЕТЕ РЕДОВНО ШКОЛУЈЕ, А НАЈКАСНИЈЕ ДО НАВРШЕНЕ 26. ГОДИНЕ ЖИВОТА ДЕТЕТА.**

**(3) У случају смрти хранитеља, лице које је са њим живело у истој породичној заједници има првенство приликом заснивања новог хранитељства.**

## Раскид хранитељства

### Члан 122.

(1) Хранитељство се може раскинути одлуком органа старатељства.

~~(2) Орган старатељства може донети одлуку о раскиду хранитељства на захтев хранитеља, на захтев родитеља односно старатеља храненика или на њихов споразумни захтев.~~

**(2) ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА МОЖЕ ДОНЕТИ ОДЛУКУ О РАСКИДУ ХРАНИТЕЉСТВА НА ЗАХТЕВ ХРАНИТЕЉА, НА ЗАХТЕВ РОДИТЕЉА ОДНОСНО СТАРАТЕЉА ДЕТЕТА НА ХРАНИТЕЉСТВУ ИЛИ НА ЊИХОВ СПОРАЗУМНИ ЗАХТЕВ, НА ПРЕДЛОГ УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ПРАЋЕЊЕ ХРАНИТЕЉСТВА.**

**(3) Орган старатељства дужан је да донесе одлуку о раскиду хранитељства ако утврди да је престала потреба за хранитељством или да хранитељство више није у најбољем интересу детета.**

## Ко се ставља под старатељство

### Члан 124.

(1) Под старатељство се стављају дете без родитељског старања (малолетни штићеник) или пунолетно лице ~~које је лишено пословне способности~~ ЧИЈА ЈЕ ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ ОГРАНИЧЕНА (пунолетни штићеник).

### ОСОБА ОД ПОВЕРЕЊА

#### 124a.

ПУНОЛЕТНИ ШТИЋЕНИК ИМА ПРАВО ДА ИЗАБЕРЕ ОСОБУ ОД ПОВЕРЕЊА КОЈА МУ ПРУЖА ПОДРШКУ У ОДЛУЧИВАЊУ И ДРУГЕ ВИДОВЕ ПОДРШКЕ БЕЗ ПРАВА ДОНОШЕЊА ОДЛУКА У ИМЕ ШТИЋЕНИКА.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ ЗА ИЗБОР, УЧЕШЋЕ У ПОДРШЦИ ШТИЋЕНИКУ И ПРЕСТАНАК СТАУСА ОСОБЕ ОД ПОВЕРЕЊА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

### *Ко се поставља за старатеља*

### Члан 126.

(1) За старатеља се поставља лице које има лична својства и способности потребне за обављање дужности старатеља, а пристало је да буде старатељ.

~~(2) За старатеља се првенствено постављају супружник, сродник или хранитељ штићеника, осим ако интерес штићеника не налаже другачије.~~

(2) ЗА СТАРАТЕЉА СЕ ПРВЕНСТВЕНО ПОСТАВЉАЈУ СУПРУЖНИК, СРОДНИК, ХРАНИТЕЉ, ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА ЗА ОДРАСЛА ЛИЦА ИЛИ ЛИЦЕ ПОСЕБНО БЛИСКО ШТИЋЕНИКУ, ОСИМ АКО ИНТЕРЕС ШТИЋЕНИКА НАЛАЖЕ ДРУГАЧИЈЕ.

### *Мишљење штићеника*

### Члан 127.

Штићеник ~~који је навршио 10. годину живота и~~ који је способан за расуђивање има право да предложи лице које ће му бити постављено за старатеља.

### *Ко се не може поставити за старатеља*

### Члан 128.

За старатеља се не може поставити:

- ~~1. лице које је потпуно или делимично лишено пословне способности;~~
1. ЛИЦЕ ЧИЈА ЈЕ ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ ОГРАНИЧЕНА;
2. лице које је потпуно или делимично лишено родитељског права;
3. лице чији су интереси у супротности са интересима штићеника;



4. лице од кога се, с обзиром на његове личне односе са штићеником, родитељима штићеника или другим сродницима, не може очекивати да ће правилно обављати послове старатеља.

#### *Колективни старатељ*

#### ~~Члан 130.~~

~~Директор установе социјалне заштите за смештај корисника односно лице запослено у тој установи може се поставити за старатеља штићеника смештених у ту установу ако на то пристане и ако је то у интересу штићеника.~~

#### *Привремени старатељ*

#### Члан 132.

(1) Орган старатељства може одлучити да постави привременог старатеља штићенику, као и детету под родитељским старањем односно пословно способном лицу ако процени да је то неопходно ради привремене заштите личности, права или интереса тих лица.

(2) Под условима из става 1 овог члана орган старатељства дужан је да постави привременог старатеља:

1. лицу чије је боравиште непознато, а оно нема законског заступника или пуномоћника;

2. непознатом сопственику имовине;

3. лицу чији су интереси у супротности са интересима његовог законског заступника, односно лицима која имају супротне интересе а истог законског заступника (колизијски старатељ);

4. страном држављанину који се налази или има имовину на територији Републике Србије;

5. лицу које захтева да му буде постављен привремени старатељ и за то наведе оправдан разлог;

6. другом лицу када је то предвиђено законом.

(3) Одлуком о постављању привременог старатеља одређује се правни посао или врста правног посла ИЛИ РАДЊЕ коју он може предузети у зависности од околности сваког конкретног случаја.

#### *Када се старатељ разрешава*

#### Члан 133.

(1) Орган старатељства дужан је да без одлагања разреши старатеља ако утврди да је он из било ког разлога престао да обавља дужност, или да злоупотребљава права односно грубо занемарује дужности старатеља, или да је наступила нека околност због које он не би могао бити постављен за старатеља, **ОДНОСНО УКОЛИКО ЈЕ СТАРАТЕЉ СА ШТИЋЕНИКОМ ЗАКЉУЧИО УГОВОР О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ ИЛИ ДРУГИ УГОВОР ЧИЈА ЈЕ САДРЖИНА У СУПРОТНОСТИ СА ДУЖНОСТИМА СТАРАТЕЉА.**

(2) Орган старатељства дужан је да разреши старатеља у року од 30 дана од дана када утврди да он обавља дужност старатеља несавесно или да би за штићеника било корисније да му се за старатеља постави друго лице.

(3) Орган старатељства дужан је да разреши старатеља у року од 60 дана од дана када овај то ЗАХТЕВА.

## *Старање о штићенику*

### Члан 135.

(1) СТАРАТЕЉ ЈЕ ДУЖАН ДА СЕ САВЕСНО СТАРА О ШТИЋЕНИКУ.

(2) СТАРАЊЕ О МАЛОЛЕТНОМ ШТИЋЕНИКУ ОБУХВАТА: СТАРАЊЕ О ЛИЧНОСТИ, ЗАСТУПАЊЕ, ПРИБАВЉАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ИЗДРЖАВАЊЕ, УПРАВЉАЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ ИМОВИНОМ ШТИЋЕНИКА.

(3) СТАРАЊЕ О ПУНОЛЕТНОМ ШТИЋЕНИКУ У ЗЗАВИСНОСТИ ОД ОГРАНИЧЕЊА ЊЕГОВЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ, МОЖЕ ОБУХВАТИТИ: СТАРАЊЕ О ЛИЧНОСТИ, ЗАСТУПАЊЕ, ПРИБАВЉАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ИЗДРЖАВАЊЕ, УПРАВЉАЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ ИМОВИНОМ ШТИЋЕНИКА ТЕ ПОМАГАЊЕ ШТИЋЕНИКУ У ДОНОШЕЊУ ОДЛУКА У СКЛАДУ СА ЊЕГОВОМ ПОСЛОВНОМ СПОСОБНОШЋУ.

(4) СТАРАТЕЉ МАЛОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА ДУЖАН ЈЕ ДА СЕ СТАРА ДА ШТИЋЕНИК БЛАГОВРЕМЕНО ДОБИЈЕ СВА ПОТРЕБНА ОБАВЕШТЕЊА И ОМОГУЋИ МУ ДА ИЗРАЗИ СВОЈЕ МИШЉЕЊЕ О СВИМ ПИТАЊИМА КОЈЕ ГА СЕ ТИЧУ И ДА ТОМ МИШЉЕЊУ ПОСВЕТИ ДУЖНУ ПАЖЊУ.

(5) СТАРАТЕЉ ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА ДУЖАН ЈЕ ДА СЕ СТАРА ДА ШТИЋЕНИК БЛАГОВРЕМЕНО ДОБИЈЕ СВА ПОТРЕБНА ОБАВЕШТЕЊА О ПИТАЊИМА КОЈА ГА СЕ ТИЧУ И ДА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА СТАРАТЕЉА У НАЈВЕЋОЈ МОГУЋОЈ МЕРИ УЗМЕ У ОБЗИР ОДЛУКЕ, МИШЉЕЊЕ, ЖЕЉЕ И СТАВОВЕ ШТИЋЕНИКА.

## *Старање о личности*

### Члан 136.

(1) Старатељ је дужан да се стара да чување, подизање, васпитавање и образовање малолетног штићеника што пре доведе до његовог оспособљавања за самосталан живот.

~~(2) Старатељ је дужан да се стара да се отклоне разлози због којих је пунолетни штићеник лишен пословне способности те да се он што пре оспособи за самосталан живот.~~

(2) СТАРАТЕЉ ЈЕ ДУЖАН ДА СЕ СТАРА ДА СЕ ОТКЛОНЕ РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ ЈЕ ПУНОЛЕТНОМ ШТИЋЕНИКУ ОГРАНИЧЕНА ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ И ДА СЕ ОН ШТО ПРЕ ОСПОСОБИ ЗА САМОСТАЛАН ЖИВОТ И У НАЈВЕЋОЈ МОГУЋОЈ МЕРИ ЗА САМОСТАЛНО ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА.

(3) У СПРОВОЂЕЊУ СТАРАТЕЉСКЕ ЗАШТИТЕ ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА, ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ЈЕ ДУЖАН ДА:

1. ШТИТИ ДОСТОЈАНСТВО И ИНТЕРЕСЕ ШТИЋЕНИКА;

2. ПОШТУЈЕ ПРАВА ШТИЋЕНИКА;

3. ПОДСТИЧЕ САМОСТАЛНО ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА ШТИЋЕНИКА, ПРУЖА МУ ПОДРШКУ У ДОНОШЕЊУ ОДЛУКА И УЧЕШЋУ У ЖИВОТУ У ЗАЈЕДНИЦИ;

4. УЗИМА У ОБЗИР ЛИЧНА СВОЈСТВА ШТИЋЕНИКА И ПРИХВАТА ЊЕГОВЕ ОДЛУКЕ, МИШЉЕЊЕ, ЖЕЉЕ И СТАВОВЕ, ОСИМ АКО ЈЕ ТО У СУПРОТНОСТИ СА ИНТЕРЕСИМА ШТИЋЕНИКА.

(4) Старатељ је дужан да посећује штићеника и непосредно се обавештава о условима у којима штићеник живи.

## *Заступање штићеника*

### Члан 137.

~~(1) Старатељ је дужан да заступа штићеника.~~

~~(2) Штићеник има једнаку пословну способност као дете под родитељским старањем.~~

~~(3) Старатељ заступа штићеника једнако као што родитељ заступа дете.~~

~~(4) Старатељ може само уз претходну сагласност органа старатељства:~~

~~1. да одлучи о школовању штићеника;~~

~~2. да одлучи о предузимању медицинског захвата над штићеником;~~

~~3. да да сагласност за предузимање правних послова штићеника старијег од 14 година;~~

~~4. да предузима правне послове којима управља и располаже приходом који је стекао штићеник млађи од 15 година.~~

(1) СТАРАТЕЉ ЈЕ ДУЖАН ДА ЗАСТУПА ШТИЋЕНИКА.

(2) МАЛОЛЕТНИ ШТИЋЕНИК ИМА ЈЕДНАКУ ПОСЛОВНУ СПОСОБНОСТ КАО ДЕТЕ ПОД РОДИТЕЉСКИМ СТАРАЊЕМ.

(3) СТАРАТЕЉ ЗАСТУПА МАЛОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА ЈЕДНАКО КАО ШТО РОДИТЕЉ ЗАСТУПА ДЕТЕ.

(4) СТАРАТЕЉ ЗАСТУПА ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА У ОБАВЉАЊУ ПРАВНИХ ПОСЛОВА И РАДЊИ ЗА КОЈЕ МУ ЈЕ ОГРАНИЧЕНА ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ.

(5) СТАРАТЕЉ МОЖЕ САМО УЗ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И УЗ ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА:

1. ДА ОДЛУЧИ О ШКОЛОВАЊУ ШТИЋЕНИКА;

2. ДА ОДЛУЧИ О ПРОМЕНИ ПРЕБИВАЛИШТА ШТИЋЕНИКА;

3. ДА ОДЛУЧИ О ПРЕДУЗИМАЊУ МЕДИЦИНСКЕ МЕРЕ НАД ШТИЋЕНИКОМ МЛАЂИМ ОД 15 ГОДИНА;

4. ДА ОДЛУЧИ О ПРЕДУЗИМАЊУ МЕДИЦИНСКЕ МЕРЕ НАД ШТИЋЕНИКОМ СТАРИЈИМ ОД 15 ГОДИНА КОЈИ НИЈЕ ДАО САГЛАСНОСТ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕДИЦИНСКЕ МЕРЕ, А МЕРА ЈЕ НУЖНА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

5. ДА ДА САГЛАСНОСТ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ ПРАВНИХ ПОСЛОВА ШТИЋЕНИКА СТАРИЈЕГ ОД 14 ГОДИНА;

6. ДА ПРЕДУЗИМА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ КОЈИМА УПРАВЉА И РАСПОЛАЖЕ ПРИХОДОМ КОЈИ ЈЕ СТЕКАО ШТИЋЕНИК МЛАЂИ ОД 15 ГОДИНА.

(6) СТАРАТЕЉ МОЖЕ САМО УЗ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И УЗ ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ И ПОШТОВАЊЕ ОДЛУКА, ЖЕЉА И СТАВОВА ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА:

1. ДА ОДЛУЧИ О ПРОМЕНИ ПРЕБИВАЛИШТА ШТИЋЕНИКА;

3. ДА ОДЛУЧИ О ПРЕДУЗИМАЊУ СЛОЖЕНИЈЕ МЕДИЦИНСКЕ МЕРЕ НАД ШТИЋЕНИКОМ.

## *Управљање имовином штићеника*

### Члан 139.

(1) Старатељ је дужан да управља имовином штићеника коју овај није стекао радом.

(2) Старатељ је самосталан у обављању послова редовног управљања имовином штићеника.

(3) Старатељ може само уз претходну сагласност органа старатељства И ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА, ОДНОСНО УЗ ПРИБАВЉЕНО МИШЕЊЕ И ПОШТОВАЊЕ ОДЛУКА, ЖЕЉА И СТАВОВА ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА обављати послове који прелазе оквир редовног управљања имовином штићеника.

#### *Располагање имовином штићеника*

#### Члан 140.

(1) Старатељ располаже имовином штићеника коју овај није стекао радом.

(2) Располагање имовином штићеника старатељ може предузимати само уз претходну сагласност органа старатељства И ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА, ОДНОСНО УЗ ПРИБАВЉЕНО МИШЕЊЕ И ПОШТОВАЊЕ ОДЛУКА, ЖЕЉА И СТАВОВА ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА.

(3) Главницу имовине штићеника старатељ може употребити само за његово издржавање или када то захтева неки други важан интерес штићеника.

(4) Приходи од имовине штићеника могу се употребити и за подмирење оправданих трошкова учињених током обављања послова старатељства односно за плаћање награде старатељу, а на основу одлуке органа старатељства.

#### **Начини престанка старатељства**

#### Члан 145.

(1) Старатељство престаје:

1. када малолетни штићеник наврши 18. годину живота;

2. када малолетни штићеник стекне потпуну пословну способност пре пунолетства;

3. када малолетни штићеник буде усвојен;

4. КАДА БУДЕ ДОНЕТА ПРАВНОСНАЖНА СУДСКА ОДЛУКА О ВРАЋАЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА ОДНОСНО О СТИЦАЊУ ИЛИ ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ РОДИТЕЉУ МАЛОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА У ОДНОСУ НА ПРАВА И ДУЖНОСТИ НА СТАРАЊЕ О ДЕТЕТУ;

5. када буде донета правноснажна судска одлука о ~~враћању пословне способности~~ ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ пунолетном штићенику;

6. када штићеник умре.

(2) Старатељство може да престане и када родитељ који се није старао о детету или се старао о детету на неодговарајући начин почне да се стара о детету на одговарајући начин.

(3) Престанком старатељства престају права и дужности старатеља.

(4) Старатељство не престаје разрешењем или смрћу старатеља.

#### **~~У ЛИШЕЊЕ~~ ОГРАНИЧЕЊЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ**

#### **~~Потпуно лишење пословне способности~~ ОГРАНИЧЕЊЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ**

#### ~~Члан 146.~~

~~(1) Пунолетно лице које због болести или сметњи у психо-физичком развоју није способно за нормално расуђивање те због тога није у стању да се само стара о себи и о заштити својих права и интереса може бити потпуно лишено пословне способности.~~

~~(2) Пословна способност лица из става 1 овог члана једнака је пословној способности старијег малолетника.~~

#### ЧЛАН 146.

(1) ПУНОЛЕТНОМ ЛИЦУ КОЈЕ, ЗБОГ БОЛЕСТИ ИЛИ ИНВАЛИДИТЕТА, НИЈЕ У СТАЊУ ДА СЕ САМО СТАРА О СЕБИ И О ЗАШТИТИ СВОЈИХ ПРАВА ИЛИ ИНТЕРЕСА ИЛИ УГРОЖАВА ПРАВА И ИНТЕРЕСЕ ДРУГИХ ЛИЦА МОЖЕ БИТИ ОГРАНИЧЕНА ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ.

(2) ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ ЛИЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОГРАНИЧАВА СЕ САМО УКОЛИКО ЈЕ ТО НЕОПХОДНО И УКОЛИКО СЕ ПОДРШКА ТОМ ЛИЦУ У ОДЛУЧИВАЊУ НЕ МОЖЕ ОБЕЗБЕДИТИ ОД СТРАНЕ ОСОБЕ ОД ОВЕРЕЊА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН.

(3) СУДСКОМ ОДЛУКОМ О ОГРАНИЧЕЊУ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ ОДРЕДИЋЕ СЕ ПРАВНИ ПОСЛОВИ И РАДЊЕ КОЈЕ ЛИЦЕ ОГРАНИЧЕНЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ НИЈЕ СПОСОБНО САМОСТАЛНО ПРЕДУЗИМАТИ У ОДНОСУ НА СВОЈУ ЛИЧНОСТ И ИМОВИНУ.

(4) ЗА ПОСЛОВЕ И РАДЊЕ КОЈИ НИСУ НАВЕДЕНИ У ОДЛУЦИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ЛИЦЕ ИМА ПОСЛОВНУ СПОСОБНОСТ И МОЖЕ ИХ САМОСТАЛНО ПРЕДУЗИМАТИ.

(5) У ОДЛУЦИ О ОГРАНИЧЕЊУ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ СУД ОДРЕЂУЈЕ РОК ТРАЈАЊА ОГРАНИЧЕЊА, КОЈИ НЕ МОЖЕ БИТИ ДУЖИ ОД ТРИ ГОДИНЕ.

(6) О ФУНКЦИОНИСАЊУ, ПОНАШАЊУ И СПОСОБНОСТИМА ЗА САМОСТАЛНО ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА ЛИЦА ПРЕМА КОМЕ СЕ ВОДИ ПОСТУПАК НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ ДАЈУ ДВА СУДСКА ВЕШТАКА, НА ОСНОВУ ФУНКЦИОНАЛНЕ ПРОЦЕНЕ.

(7) СУД ЈЕ ДУЖАН ДА САСЛУША ЛИЦЕ ПРЕМА КОМЕ СЕ ВОДИ ПОСТУПАК ЗА ОГРАНИЧЕЊЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ, ЊЕГОВОГ СТАРАТЕЉА, ОДНОСНО ПРИВРЕМЕНОГ ЗАСТУПНИКА, ПРЕДЛАГАЧА И ДРУГА ЛИЦА КОЈА МОГУ ДА ДАЈУ ПОТРЕБНА ОБАВЕШТЕЊА О ФУНКЦИОНИСАЊУ, ПОНАШАЊУ И СПОСОБНОСТИМА ЗА САМОСТАЛНО ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА ЛИЦА ПРЕМА КОМЕ СЕ ВОДИ ПОСТУПАК.

(8) НАЧИН И САДРЖАЈ РАДА ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА У ПОСТУПКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ И СТАРАТЕЉСКОЈ ЗАШТИТИ ПУНОЛЕТНОГ ШТИЋЕНИКА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

#### **Делимично лишење пословне способности**

#### Члан 147.

~~(1) ПУНОЛЕТНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЗБОГ БОЛЕСТИ ИЛИ СМЕТЊИ У НЕИХО ФИЗИЧКОМ РАЗВОЈУ СВОЈИМ ПОСТУПЦИМА НЕПОСРЕДНО УГРОЖАВА СОПСТВЕНА ПРАВА И ИНТЕРЕСЕ ИЛИ ПРАВА И ИНТЕРЕСЕ ДРУГИХ ЛИЦА МОЖЕ БИТИ ДЕЛИМИЧНО ЛИШЕНО ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ.~~

~~(2) Пословна способност лица из става 1 овог члана једнака је пословној способности старијег малолетника.~~

~~(3) Судском одлуком о делимичном лишењу пословне способности одредиће се правни послови које лице делимично лишено пословне способности може односно не може самостално предузимати.~~

**Враћање пословне способности**  
**ПРЕСТАНАК ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ**

Члан 148.

~~Пунолетном лицу лишеном пословне способности може се вратити пословна способност када престану разлози због којих је оно било потпуно или делимично лишено пословне способности.~~

ПУНОЛЕТНОМ ЛИЦУ ОГРАНИЧЕНЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ МОЖЕ СЕ ВРАТИТИ ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ КАДА ПРЕСТАНУ РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ МУ ЈЕ ПОСЛОВНА СПОСОБНОСТ ОГРАНИЧЕНА.

**Одлуке о лишењу и враћању пословне способности**  
**ОДЛУКЕ О ОГРАНИЧЕЊУ И ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА**  
**ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ**

Члан 149.

~~(1) Одлуку о лишењу пословне способности и одлуку о враћању пословне способности доноси суд у ванпарничном поступку.~~

~~(2) Правноснажна судска одлука о лишењу и враћању пословне способности доставља се без одлагања органу старатељства.~~

(1) ОДЛУКУ О ОГРАНИЧЕЊУ И ОДЛУКУ О ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ ДОНОСИ СУД У ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ.

(2) ПРАВНОСНАЖНА ОДЛУКА О ОГРАНИЧЕЊУ И ОДЛУКА О ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА ОРГАНУ СТАРАТЕЉСТВА.

**Уписивање судске одлуке у јавне регистре**

Члан 150.

~~(1) Правноснажна судска одлука о лишењу и враћању пословне способности уписује се у матичну књигу рођених.~~

(1) ПРАВНОСНАЖНУ ОДЛУКУ О ОГРАНИЧЕЊУ И ОДЛУКУ ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ

(2) Ако лице ~~лишено~~ ОГРАНИЧЕНЕ пословне способности има непокретности, одлука из става 1 овог члана уписује се и у јавни регистар права на непокретностима.

**Издржавање тазбинских сродника**

Члан 159.

(1) Малолетни пасторак има право на издржавање од маћехе односно очуха.

(2) Нема право на издржавање малолетни пасторак ако је брак између родитеља и маћехе односно очуха престао поништењем или разводом.

(3) Маћеха односно очух који су неспособни за рад, а немају довољно средстава за издржавање, имају право на издржавање од пунолетног пасторка сразмерно његовим могућностима.

~~(4) Немају право на издржавање маћеха односно очух ако би прихватање захтева за издржавање представљало очигледну неправду за пасторка.~~

(4) НЕМАЈУ ПРАВО НА ИЗДРЖАВАЊЕ МАЋЕХА ОДНОСНО ОЧУХ АКО БИ ПРИХВАТАЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДРЖАВАЊЕ ПРЕДСТАВЉАЛО ОЧИГЛЕДНУ НЕПРАВДУ ЗА ПАСТОРКА, ОДНОСНО АКО ЈЕ БРАК ИЗМЕЂУ РОДИТЕЉА И МАЋЕХЕ ОДНОСНО ОЧУХА ПРЕСТАО ПОНИШТЕЊЕМ ИЛИ РАЗВОДОМ.

## Насиље у породици

### Члан 197.

(1) Насиље у породици, у смислу овог закона, јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице.

~~(2) Насиљем у породици, у смислу става 1 овог члана, сматра се нарочито:~~

~~1. наношење или покушај наношења телесне повреде; 2. изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу;~~

~~3. присиљавање на сексуални однос;~~

~~4. навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14. годину живота или немоћним лицем;~~

~~5. ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима;~~

~~6. вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.~~

(2) НАСИЉЕМ У ПОРОДИЦИ, У СМИСЛУ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ НАРОЧИТО:

1. НАНОШЕЊЕ ИЛИ ПОКУШАЈ НАНОШЕЊА ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ;

2. ИЗАЗИВАЊЕ СТРАХА ПРЕТЊОМ УБИСТВА ИЛИ НАНОШЕЊА ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ ЧЛАНУ ПОРОДИЦЕ ИЛИ ЊЕМУ БЛИСКОМ ЛИЦУ;

3. ПРИСИЉАВАЊЕ НА СЕКСУАЛНИ ОДНОС;

4. НАВОЂЕЊЕ НА СЕКСУАЛНИ ОДНОС СА ДЕТЕТОМ ИЛИ НЕМОЋНИМ ЛИЦЕМ;

5. НАВОЂЕЊЕ, ПРИСИЉАВАЊЕ ИЛИ УЦЕЊИВАЊЕ НА СЕКСУАЛНИ ОДНОС СА ДЕТЕТОМ ПУТЕМ ВИДЕО СНИМАКА ИЛИ ФОТОГРАФИЈА СА НЕЖЕЉЕНИМ САДРЖАЈЕМ;

6. ПРИКАЗИВАЊЕ ДЕТЕТУ КРАЋИХ ИЛИ ДУЖИХ ВИДЕО СНИМАКА ИЛИ ФОТОГРАФИЈА СЕКСУАЛНЕ ИЛИ ДРУГЕ НЕПРИМЕРЕНЕ САДРЖИНЕ ПУТЕМ ДРУШТВЕНИХ МРЕЖА И ДИГИТАЛНИХ КАНАЛА КАО И ИСКОРИШЋАВАЊЕ ДЕЦЕ ЗА ПОРНОГРАФИЈУ;

7. НАВОЂЕЊЕ, ПРИНУЂИВАЊЕ, ОМОГУЋАВАЊЕ, ПОДСТИЦАЊЕ ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА ЗАСНИВАЊЕ ВАНБРАЧНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ДЕТЕТА;

8. ОГРАНИЧАВАЊЕ СЛОБОДЕ КРЕТАЊА ИЛИ КОМУНИЦИРАЊА СА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА;

9. ПРОГАЊАЊЕ;

10. ВРЕЂАЊЕ, КАО И СВАКО ДРУГО ДРСКО, БЕЗОБЗИРНО И ЗЛОНАМЕРНО ПОНАШАЊЕ, КОЈЕ МОЖЕ БИТИ УЧИЊЕНО И ПУТЕМ ДИГИТАЛНИХ КАНАЛА И ДРУШТВЕНИХ МРЕЖА;

11. КОНТРОЛА И УСКРАЋИВАЊЕ ЕКОНОМСКИХ РЕСУРСА ПОТРЕБНИХ ЗА ЗАДОВОЉАВАЊЕ ПОТРЕБА ЧЛАНА ПОРОДИЦЕ ИЛИ СПРЕЧАВАЊЕ ЧЛАНА ПОРОДИЦЕ ДА ОБАВЉАЊА ЕКОНОМСКЕ АКТИВНОСТИ (ЕКОНОМСКО НАСИЉЕ).

(3) члановима породице у смислу става 1 овог члана сматрају се:

1. супружници или бивши супружници;

2. деца, родитељи и остали крвни сродници, те лица у тазбинском или адаптивном сродству, односно лица која везује хранитељство;
3. лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству;
4. ванбрачни партнери или бивши ванбрачни партнери;
5. лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или је дете на путу да буде рођено, иако никада нису живела у истом породичном домаћинству.

(4) РАДИ УНАПРЕЂЕЊА САРАДЊЕ, ПРАЋЕЊА ПОЈАВЕ, КОНТРОЛЕ ПОСТУПАЊА И ИЗВЕШТАВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА НАСИЉА У ПОРОДИЦИ НАД ДЕЦОМ ИЛИ СУМЊЕ НА НАСИЉЕ, КОРИСТЕ СЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ АПЛИКАЦИЈЕ И ПЛАТФОРМЕ У КОЛИМА СЕ ЕВИДЕНТИРАЈУ И ДРУГИ ОБЛИЦИ НАСИЉА ИЛИ СУМЊА НА НАСИЉЕ НАД ДЕЦОМ ИЛИ У КОЛИМА УЧЕСТВУЈУ ДЕЦА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

(5) АПЛИКАЦИЈЕ И ПЛАТФОРМЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ПОДРЖАНЕ ОД СТРАНЕ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВА, ЈАВНИХ ТУЖИЛАШТАВА И ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД, КОРИСТЕ СЕ ЗА ПРИЈАВЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ НАД ДЕЦОМ И ДРУГИХ ОБЛИКА НАСИЉА НАД ДЕЦОМ У КОЛИМА УЧЕСТВУЈУ ДЕЦА ИЛИ СУМЊЕ НА НАСИЉЕ, КРОЗ ОБЕЗБЕЂЕНУ МОГУЋНОСТ ПРИЈАВЕ У ТОКУ 24 ЧАСА СЕДАМ ДАНА У НЕДЕЉИ.

## **Мере заштите**

### **Члан 198.**

(1) Против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице.

(2) Мере заштите од насиља у породици јесу:

1. издавање налога за иселење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности;
2. издавање налога за уселење у породични стан или кућу, без обзира на право својине односно закупа непокретности;
3. забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености;
4. забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице;
5. забрана даљег узнемиравања члана породице;
6. ИЗДАВАЊЕ НАЛОГА ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПСИХОСОЦИЈАЛНИ ТРЕТМАН ИЛИ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМ ПОЧИНИОЦА НАСИЉА У ПОРОДИЦИ;
7. ИЗДАВАЊЕ НАЛОГА ЗА ЛЕЧЕЊЕ ОД БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ.

(3) Мера заштите од насиља у породици може трајати највише годину дана.

(4) Време проведено у притвору као и свако лишење слободе у вези с кривичним делом односно прекршајем НЕ урачунава се у време трајања мере заштите од насиља у породици.



*Примена закона којим се уређује парнични поступак*  
**ПРИМЕНА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК И ЗАКОНА КОЈИМ СЕ  
УРЕЂУЈЕ ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА И ОБЕЗБЕЂЕЊА**

**Члан 202.**

На поступак суда који је у вези са породичним односима примењују се одредбе закона којим се уређује парнични поступак И ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА И ОБЕЗБЕЂЕЊА, ако овим законом није другачије одређено.

*Хитност поступка*

**Члан 204.**

(1) Поступак у вези са породичним односима хитан је ако се односи на дете или родитеља који врши родитељско право.

(2) У поступку у вези са породичним односима тужба се не доставља туженом на одговор.

(3) Поступак из става 1 овог члана суд ће, по правилу, спровести на највише два рочишта.

(4) Прво рочиште заказује се тако да се одржи у року од 15 дана од дана када су тужба или предлог примљени у суду.

(5) У СЛУЧАЈУ ДА СЕ ПОСТУПАК НЕ МОЖЕ СПРОВЕСТИ У РОКУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, СУД МОЖЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ОДРЕДИТИ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЛИ УРЕЂУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ, РАДИ СПРЕЧАВАЊА НАСИЉА ИЛИ ОТКЛАЊАЊА НЕНАДОКНАДИВЕ ШТЕТЕ.

(6) Другостепени суд дужан је да донесе одлуку у року од 30 дана од дана када му је достављена жалба.

*Искључивање јавности*

**Члан 206.**

(1) У поступку у вези са породичним односима јавност је искључена.

~~(2) Подаци из судских списа спадају у службену тајну и њу су дужни да чувају сви учесници у поступку којима су ти подаци доступни.~~

(2) ПОВЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА САДРЖАНИХ У СУДСКИМ СПИСИМА ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

*Одлука о трошковима*

**Члан 207.**

(1) О накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности.

(2) У ПОСТУПЦИМА КОЈЕ ЈЕ ПОКРЕНУО НА ОСНОВУ ЧЛ. 263. СТ. 1, 264. СТ. 1. И 284. СТ. 2. ОВОГ ЗАКОНА, ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ЈЕ ОСЛОБОЂЕН ПРЕДУЈМЉИВАЊА ПЛАЋАЊА ТРОШКОВА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА.

## Члан 212.

(1) Тужбу за поништење брака из узрока наведених у чл. 31-33, члану 34. став 1. и чл. ~~35~~ ~~36~~ 35-37 овог закона могу поднети супружници, лица која имају правни интерес да брак буде поништен и јавни тужилац.

(2) У случајевима из става 1 овог члана брак се може поништити и после његовог престанка.

(3) Право на подизање тужбе за поништење ништавог брака не застарева.

### *Тужба за поништење рушљивог брака (малолетство)*

## Члан 215.

~~(1) Супружник који је у време склапања брака био малолетан може поднети тужбу за поништење брака склопљеног без дозволе суда у року од годину дана од дана стицања пунолетства.~~

~~(2) Родитељи малолетног супружника, односно његов старатељ, могу поднети тужбу за поништење брака склопљеног без дозволе суда до пунолетства малолетног супружника.~~

### *Тужба за поништење рушљивог брака (неспособност за расуђивање)*

## Члан 217.

Супружник који није био способан за расуђивање у тренутку склапања брака, а накнадно постане способан за расуђивање, може поднети тужбу за поништење брака у року од годину дана од дана престанка неспособности за расуђивање, односно од дана правноснажности судске одлуке о ~~враћању пословне способности~~ ПРЕСТАНКУ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ ЗА СКЛАПАЊЕ БРАКА.

### *Наследници и старатељ*

## Члан 218.

(1) Право на тужбу за поништење брака не прелази на наследнике супружника.

(2) Наследници супружника могу наставити већ започети поступак ради утврђивања да је постојао основ за поништење брака.

~~(3) Старатељ малолетног или пословно неспособног супружника може поднети тужбу за поништење брака само уз претходну сагласност органа старатељства.~~

(3) СТАРАТЕЉ МАЛОЛЕТНОГ ИЛИ ПУНОЛЕТНОГ СУПРУЖНИКА КОЈИ ЗБОГ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ САМОСТАЛНО ДА ПОДНЕСЕ ТУЖБУ, МОЖЕ ПОДНЕТИ ТУЖБУ ЗА ПОНИШТЕЊЕ БРАКА САМО УЗ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА.

### *Наследници и старатељ*

## Члан 220.

(1) Право на тужбу за развод брака не прелази на наследнике супружника.

(2) Наследници супружника могу наставити већ започети поступак ради утврђивања да је постојао основ за развод брака.

(3) Наследници супружника који су покренули брачни спор предлогом за споразумни развод брака могу наставити већ започети поступак ради утврђивања да је постојао основ за развод брака.

~~(4) Старатељ пословно неспособног супружника може поднети тужбу за развод брака само уз претходну сагласност органа старатељства.~~

(4) СТАРАТЕЉ СУПРУЖНИКА КОЈИ ЗБОГ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ САМОСТАЛНО ДА ПОДНЕСЕ ТУЖБУ, МОЖЕ ПОДНЕТИ ТУЖБУ ЗА РАЗВОД БРАКА САМО УЗ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА.

#### *Пуномоћник*

#### Члан 221.

(1) Ако тужбу у брачном спору подноси пуномоћник странке КОЈИ НИЈЕ АДВОКАТ, пуномоћје мора бити оверено и издато само ради заступања у брачном спору.

(2) Пуномоћје ИЗДАТО ПУНОМОЋНИКУ СТРАНKE КОЈИ НИЈЕ АДВОКАТ мора да садржи наводе у погледу врсте тужбе и основа за подношење тужбе.

(3) У брачном спору који је покренут предлогом за споразумни развод брака супружнике не може заступати исти пуномоћник.

#### *Пресуда о разводу брака на основу споразума о разводу*

#### Члан 225

(1) Споразум супружника о вршењу родитељског права уноси се у изреку пресуде о разводу брака уколико суд процени да је тај споразум у најбољем интересу детета.

(2) Споразум супружника о деоби заједничке имовине уноси се у изреку пресуде којом се брак разводи на основу споразума о разводу брака.

(3) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ О РАЗВОДУ БРАКА НА ОСНОВУ СПОРАЗУМА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ ВЕНЧАНИХ.

(4) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈОМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ВРШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ ЕВИДЕНТИРАЊА У ЕВИДЕНЦИЈИ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ.

#### *Пресуда у брачном спору*

#### Члан 226.

(1) Суд је дужан да пресудом у брачном спору одлучи о вршењу родитељског права.

(2) Суд може пресудом у брачном спору одлучити о потпуном или делимичном лишењу родитељског права.

(3) Суд може пресудом у брачном спору одредити једну или више мера заштите од насиља у породици.

(4) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ У БРАЧНОМ СПОРУ СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ ВЕНЧАНИХ.

(5) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈОМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ВРШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ ЕВИДЕНТИРАЊА У ЕВИДЕНЦИЈИ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ.

*Када се спроводи мирeње*

Члан 233.

(1) Мирeње се спроводи само у брачном спору који је покренут тужбом за развод брака.

(2) СУД ОДНОСНО УСТАНОВА КОЈОЈ ЈЕ ПОВЕРЕН ПОСТУПАК МИРЕЊА ЈЕ ДУЖНА ДА ИСПИТА ОКОЛНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ЕВЕНТУАЛНО ПОСТОЈАЊЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ. У СЛУЧАЈУ ДА УТВРДИ ПОСТОЈАЊЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (МИРЕЊЕ) СЕ НЕ СПРОВОДИ, А АКО ЈЕ ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (МИРЕЊЕ) ЗАПОЧЕО ОБАВЕЗНО СЕ ОБУСТАВЉА.

*Записник о мирeњу*

Члан 238.

(1) О мирeњу суд односно установа којој је поверен поступак посредовања саставља записник који садржи изјаве супружника о томе да су се помирили односно да мирeње није успело, КАО И ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ ДА ЈЕ ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (МИРЕЊЕ) ОБУСТАВЉЕН ЗБОГ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ.

(2) Установа којој је поверен поступак посредовања дужна је да о резултату мирeња обавести суд којем је поднета тужба за развод брака и достави му записник о мирeњу.

*Када се спроводи нагодба*

Члан 240.

(1) Нагодба се спроводи у брачном спору који је покренут тужбом за поништење брака, односно тужбом за развод брака а мирeње супружника није успело.

(2) СУД ОДНОСНО УСТАНОВА КОЈОЈ ЈЕ ПОВЕРЕН ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (НАГОДБА) ДУЖНА ЈЕ ДА ИСПИТА ОКОЛНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ЕВЕНТУАЛНО ПОСТОЈАЊЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ. У СЛУЧАЈУ ДА УТВРДИ ПОСТОЈАЊЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (НАГОДБА) СЕ НЕ СПРОВОДИ, А АКО ЈЕ ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (НАГОДБА) ЗАПОЧЕО ОБАВЕЗНО СЕ ОБУСТАВЉА.

*Записник о нагодби*

Члан 245.

(1) О нагодби суд односно установа којој је поверен поступак посредовања саставља записник који садржи споразум супружника о вршењу родитељског права и о деоби заједничке имовине, односно изјаве супружника да нагодба није успела, КАО И ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ ДА ЈЕ ПОСТУПАК ПОСРЕДОВАЊА (НАГОДБА) ОБУСТАВЉЕН ЗБОГ УТВРЂЕНОГ ПОСТОЈАЊА НАСИЉА У ПОРОДИЦИ.

(2) Установа којој је поверен поступак посредовања дужна је да о резултату нагодбе обавести суд којем је поднета тужба за поништење или развод брака и достави му записник о нагодби.

### *Тужба ради оспоравања очинства*

#### Члан 252.

(1) Дете може поднети тужбу ради оспоравања очинства без обзира на рок.

(2) Мајка може поднети тужбу ради оспоравања очинства мушкарцу који се по овом закону сматра оцем детета у року од годину дана од дана сазнања да он није отац, а најкасније у року од 10 година од рођења детета.

(3) Муж мајке може поднети тужбу ради оспоравања свог очинства у року од годину дана од дана сазнања да он није отац детета, а најкасније у року од 10 година од рођења детета.

(4) Мушкарац који тврди да је отац детета може поднети тужбу ради оспоравања очинства мушкарцу који се по овом закону сматра оцем детета у року од годину дана од дана сазнања да је он отац детета, а најкасније у року од 10 година од рођења детета.

(5) Мушкарац који се сматра оцем детета зачетог ~~уз биомедицинску помоћ~~ ПОСТУПКОМ БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА може поднети тужбу ради оспоравања свог очинства у року од годину дана од дана сазнања да дете није зачето поступком биомедицински потпомогнутог оплођења, а најкасније у року од 10 година од рођења детета.

### *Наследници и старатељ тужиоца*

#### Члан 254.

(1) Право на тужбу у спору о материнству и очинству не прелази на наследнике.

(2) Наследници тужиоца могу наставити већ започети поступак ради утврђивања да је постојао основ за утврђивање или оспоравање материнства или очинства, односно ради поништења признања очинства.

~~(3) Старатељ малолетног или пословно неспособног тужиоца може поднети тужбу у спору о материнству и очинству само уз претходну сагласност органа старатељства.~~

(3) СТАРАТЕЉ МАЛОЛЕТНОГ ИЛИ ПУНОЛЕТНОГ ТУЖИОЦА КОЛИ ЗБОГ ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ САМОСТАЛНО ДА ПОДНЕСЕ ТУЖБУ, МОЖЕ ПОДНЕТИ ТУЖБУ У СПОРУ О МАТЕРИНСТВУ И ОЧИНСТВУ САМО УЗ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА.

### *Пуномоћник*

#### Члан 257.

(1) Ако тужбу у спору о материнству и очинству подноси пуномоћник странке КОЛИ НИЈЕ АДВОКАТ, пуномоћје мора бити оверено и издато само ради заступања у овом спору.

(2) Пуномоћје ИЗДАТО ПУНОМОЋНИКУ СТРАНKE КОЛИ НИЈЕ АДВОКАТ треба да садржи наводе у погледу врсте тужбе и основа за подизање тужбе.

## УПИС СУДСКЕ ОДЛУКЕ У ЈАВНЕ РЕГИСТРЕ

### ЧЛАН 260 А.

ПРАВНОСНАЖНУ ОДЛУКУ ДОНЕТУ У СПОРУ ЗА УТВРЂИВАЊЕ МАТЕРИЧНОСТВА, ОСПОРАВАЊЕ МАТЕРИНСТВА, УТВРЂИВАЊЕ ОЧИНСТВА, ОСПОРАВАЊЕ ОЧИНСТВА, И ОСПОРАВАЊЕ ИЗЈАВЕ О ПРИЗНАЊУ ОЧИНСТВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА НАДЛЕЖНОМ МАТИЧАРУ РАДИ ЕВИДЕНТИРАЊА У МАТИЧНОЈ КЊИЗИ РОЂЕНИХ ЗА ДЕТЕ.

### *Тужба за заштиту права детета*

### Члан 263.

(1) Тужбу за заштиту права детета могу поднети: дете, родитељи детета, јавни тужилац и орган старатељства.

(2) ТУЖБУ ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ДЕТЕТА ДА ОДРЖАВА ЛИЧНЕ ОДНОСЕ СА СРОДНИЦИМА И ДРУГИМ ЛИЦИМА СА КОЛИМА ГА ВЕЗУЈЕ ПОСЕБНА БЛИСКОСТ МОГУ ПОДНЕТИ И ТА ЛИЦА, УКОЛИКО УЧИНЕ ВЕРОВАТНИМ ПОСТОЈАЊЕ ПРАВНОГ ИНТЕРЕСА.

(3) Тужба за заштиту права детета може се поднети у погледу свих права која су детету призната овим законом а нису заштићена неким другим поступком.

(4) Право и дужност да обавесте јавног тужиоца или орган старатељства о разлозима за заштиту права детета имају све дечје, здравствене и образовне установе или установе социјалне заштите, правосудни и други државни органи, удружења и грађани.

### *Дужност суда*

### Члан 266.

(1) У спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

(2) СУД ЋЕ УТВРДИТИ НАЈБОЉИ ИНТЕРЕС ДЕТЕТА НАРОЧИТО ПОЛАЗЕЋИ ОД СЛЕДЕЋЕГ:

1. ПРАВА ДЕТЕТА;
2. МИШЉЕЊА И ЖЕЉА ДЕТЕТА;
3. ПОЛА, УЗРАСТА, РАЗВОЈНИХ СПОСОБНОСТИ ДРУГИХ ЛИЧНИХ СВОЈСТАВА ДЕТЕТА;
4. ПОТРЕБЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ДЕТЕТА;
5. ПОТРЕБЕ ОСИГУРАЊА БЕЗБЕДНОСТИ ДЕТЕТА;
6. ПОТРЕБЕ ФИЗИЧКОГ, ЕМОЦИОНАЛНОГ, ОБРАЗОВНОГ, СОЦИЈАЛНОГ И ДРУГОГ РАЗВОЈА ДЕТЕТА;
7. УВАЖАВАЊА ДЕТЕТОВОГ ДОЖИВЉАВАЊА ВРЕМЕНА И ПОСЛЕДИЦА КОЈЕ НЕОПРАВДАНО ОДЛАГАЊЕ ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ МОЖЕ ИМАТИ НА ДЕТЕ;
8. ПРЕТХОДИХ ИСКУСТАВА И ОКОЛНОСТИ У КОЛИМА ДЕТЕ ЖИВИ;
9. КВАЛИТЕТА ОДНОСА КОЈЕ ЈЕ ДЕТЕ УСПОСТАВИО СА РОДИТЕЉИМА, ЧЛАНОВИМА ПОРОДИЦЕ ИЛИ ДРУГИМ ЛИЦИМА И НЕПОСРЕДНИХ И ДУГОРОЧНИХ ЕФЕКТА И ПОСЛЕДИЦА ОДРЖАВАЊА ТИХ ОДНОСА;
10. ПОТРЕБЕ ОЧУВАЊА СТАБИЛНОСТИ И КОНТИНУИТЕТА ОДНОСА СА РОДИТЕЉИМА, ПОРОДИЦОМ И СРЕДИНОМ ИЗ КОЈЕ ДЕТЕ ПОТИЧЕ ИЛИ У КОЈОЈ БОРАВИ И УТИЦАЈА ПРОМЕНЕ СРЕДИНЕ;

11. ПОТРЕБЕ ОЧУВАЊА ПОРОДИЧНИХ ОДНОСА, А НАРОЧИТО ОДНОСА СА БРАЋОМ И СЕСТРАМА;

12. УТИЦАЈА ОДВАЈАЊА ОД РОДИТЕЉА, ДРУГИХ ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ, А НАРОЧИТО ОД БРАЋЕ И СЕСТАРА;

13. ПОТРЕБЕ ОЧУВАЊА ЛИЧНОГ И ПОРОДИЧНОГ ИДЕНТИТЕТА;

14. КУЛТУРНЕ, НАЦИОНАЛНЕ, ЕТНИЧКЕ, ВЕРСКЕ И ЈЕЗИЧКЕ ПРОИПАДНОСТИ, ОДНОСНО ПОРЕКЛА ДЕТЕТА;

15. ДРУГИХ ОКОЛНОСТИ, ЛИЧНИХ СВОЈСТАВА И СТАЊА КОЈА МОГУ ДА УТИЧУ НА ДОБРОБИТ ДЕТЕТА.

(3) СУД ЈЕ ДУЖАН ДА У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ПРЕСУДЕ НАВЕДЕ РАЗЛОГЕ КОЈИ СУ ГА РУКОВОДИЛИ У ДОНОШЕЊУ ОДЛУКЕ И ЗБОГ КОЈИХ НИЈЕ УВАЖИО МИШЉЕЊЕ ДЕТЕТА.

(4) Ако суд процени да у спору за заштиту права детета или у спору за вршење односно лишење родитељског права дете као странка није заступано на одговарајући начин, дужан је да детету постави привременог заступника.

(5) Ако суд утврди да је у спору за заштиту права детета или у спору за вршење односно лишење родитељског права странка дете које је способно да формира своје мишљење, дужан је:

1. да се стара да дете благовремено добије сва обавештења која су му потребна;

2. да дозволи детету да непосредно изрази своје мишљење и да мишљењу детета посвети дужну пажњу у складу са годинама и зрелошћу детета;

3. да мишљење детета утврди на начин и на месту које је у складу са његовим годинама и зрелошћу, осим ако би то очигледно било у супротности са најбољим интересом детета.

#### *Нарочита хитност поступка*

#### Члан 269.

(1) Поступак за заштиту права детета и поступак за лишење родитељског права нарочито су хитни.

(2) Прво рочиште заказује се тако да се одржи у року од осам дана од дана када је тужба примљена у суду.

(3) У ПОСТУПКУ ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ДЕТЕТА И ПОСТУПКУ ЗА ЛИШЕЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД МОЖЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ОДРЕДИТИ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ, РАДИ СПРЕЧАВАЊА НАСИЉА ИЛИ ОТКЛАЊАЊА НЕНАДОКНАДИВЕ ШТЕТЕ.

(4) Другостепени суд дужан је да донесе одлуку у року од 15 дана од дана када му је достављена жалба.

#### *Одлука о вршењу родитељског права*

#### Члан 272

(1) Споразум родитеља о заједничком или самосталном вршењу родитељског права уноси се у изреку пресуде о вршењу родитељског права уколико суд процени да је тај споразум у најбољем интересу детета.

(2) Ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању

заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем доноси суд.

(3) Када суд донесе одлуку о заједничком или самосталном вршењу родитељског права, а дете се не налази код родитеља који треба да врши родитељско право, суд ће наредити да се дете одмах преда родитељу који треба да врши родитељско право.

(4) ОДЛУКА КОЈОМ СЕ УРЕЂУЈЕ НАЧИН ОДРЖАВАЊА ЛИЧНИХ ОДНОСА ДЕТЕТА СА РОДИТЕЉОМ СА КОЛИМ ДЕТЕ НЕ ЖИВИ, ОДНОСНО СА СРОДНИЦИМА И ДРУГИМ ЛИЦИМА КОЈА ГА ВЕЗУЈЕ ПОСЕБНА БЛИСКОСТ МОРА ДА САДРЖИ: ВРЕМЕ, МЕСТО И НАЧИН ОДРЖАВАЊА ЛИЧНИХ ОДНОСА, А НАРОЧИТО: УЧЕСТАЛОСТ ДНЕВНОГ, НЕДЕЉНОГ И МЕСЕЧНОГ ОДРЖАВАЊА ЛИЧНИХ ОДНОСА, ВЕРСКЕ И ДРЖАВНЕ ПРАЗНИКЕ, РОЂЕНДАН ДЕТЕТА, ГОДИШЊЕ ОДМОРЕ И ДРУГЕ РЕЛЕВАНТНЕ ДОГАЂАЈЕ ЗА ДЕТЕ И СТРАНКЕ, КАО И НАЧИН ПРЕУЗИМАЊА И ВРАЋАЊЕ ДЕТЕТА ЗА ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА ЛИЧНИХ ОДНОСА.

(5) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ ИЗ СТ. 1. И 2. КОЈОМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ВРШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ ЕВИДЕНТИРАЊА У ЕВИДЕНЦИЈИ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ.

*Одлука о вршењу или лишењу родитељског права, ЗАШТИТИ ПРАВА ДЕТЕТА и о заштити од насиља у породици*

#### Члан 273

(1) Суд може пресудом у спору за заштиту права детета одлучити и о вршењу односно лишењу родитељског права.

(2) Суд може пресудом у спору за вршење родитељског права одлучити и о потпуном или делимичном лишењу родитељског права.

(3) Суд може пресудом у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права одредити једну или више мера заштите од насиља у породици.

(4) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ ИЗ СТ. 1. И 2. КОЈОМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ЛИШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ.

(5) ПРАВНОСНАЖНУ ПРЕСУДУ ИЗ СТ. 1. И 2. СУД КОЈОМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ВРШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА СУД БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УНОСА У ЕВИДЕНЦИЈУ О РОЂЕЊУ, ЗАКЉУЧЕЊУ БРАКА И СМРТИ.

*Пресуда о поништењу усвојења*

#### Члан 276.

(1) Пресуду о поништењу усвојења суд доставља органу старатељства пред којим је засновано усвојење.

(2) На основу пресуде из става 1 овог члана орган старатељства пред којим је засновано усвојење доноси решење о поништењу решења о новом упису рођења усвојеника. -И ИСТО ПО ПРАВНОСНАЖНОСТИ БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВЉА МАТИЧАРУ РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ.

(3) На основу решења из става 2 овог члана оснажује се први упис рођења усвојеника.



*Нарочита хитност поступка*

Члан 280.

(1) Поступак у спору за издржавање нарочито је хитан.

(2) Прво рочиште заказује се тако да се одржи у року од осам дана од дана када је тужба примљена у суду.

(3) У ТОКУ ПОСТУПКА СУД МОЖЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ОДРЕДИТИ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ, РАДИ ОТКЛАЊАЊА НЕНАДОКНАДИВЕ ШТЕТЕ.

(4) Другостепени суд дужан је да донесе одлуку у року од 15 дана од дана када му је достављена жалба.

*Евиденција и документација о издржавању*

Члан 282.

(1) Пресуду о издржавању суд је дужан да одмах достави органу старатељства на чијој територији поверилац издржавања има пребивалиште односно боравиште.

(2) Орган старатељства дужан је да води евиденцију и документацију о издржаваним лицима.

(3) СВРХА ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ:

1. НА ОСНОВУ СУДСКЕ ОДЛУКЕ ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ПОВЕРИОЦУ ИЗДРЖАВАЊА, ЗАКОНСКОМ ЗАСТУПНИКУ ПОВЕРИОЦА ИЗДРЖАВАЊА И ДУЖНИКУ ИЗДРЖАВАЊА;

2. ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(4) ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.

(5) Начин вођења евиденције и документације прописује министар надлежан за породичну заштиту.

*Нарочита хитност поступка*

Члан 285.

(1) Поступак у спору за заштиту од насиља у породици нарочито је хитан.

(2) Прво рочиште заказује се тако да се одржи у року од осам дана од дана када је тужба примљена у суду.

(3) У ТОКУ ПОСТУПКА СУД МОЖЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ОДРЕДИТИ ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ, РАДИ СПРЕЧАВАЊА НАСИЉА ИЛИ ОТКЛАЊАЊА НЕНАДОКНАДИВЕ ШТЕТЕ.

(4) Другостепени суд дужан је да донесе одлуку у року од 15 дана од дана када му је достављена жалба.

*Одступање од начела диспозиције*

Члан 287.

(1) Суд није везан границама тужбеног захтева за заштиту од насиља у породици.

(2) Суд може одредити и меру заштите од насиља у породици која није тражена ако оцени да се таквом мером најбоље постиже заштита.

(3) СУД ЈЕ ДУЖАН ДА У ПРЕСУДИ КОЈОМ ЈЕ ИЗДАО НАЛОГ ЗА ИСЕЉЕЊЕ ИЗ ПОРОДИЧНОГ СТАНА ИЛИ КУЋЕ РОДИТЕЉА КОЈИ ВРШИ РОДИТЕЉСКО ПРАВО ИСТОВРЕМЕНО ОДЛУЧИ И О ОДРЖАВАЊУ ЛИЧНИХ ОДНОСА ДЕТЕТА И ТОГ РОДИТЕЉА.

(4) СУД МОЖЕ У ПРЕСУДИ КОЈОМ ЈЕ ОДРЕДИТО ЈЕДНУ ИЛИ ВИШЕ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ОДЛУЧИТИ И О ЗАШТИТИ ПРАВА ДЕТЕТА, ВРШЕЊУ ОДНОСНО ЛИШЕЊУ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА.

*ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА ИЗРЕЧЕНЕ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ*

ЧЛАН 288А.

СУД ДОСТАВЉА ОДЛУКУ О ИЗРИЦАЊУ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ: СТРАНКАМА У ПОСТУПКУ, ЖРТВИ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ, НАДЛЕЖНОМ ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ КОЈЕ КООРДИНИРА ГРУПОМ ЗА КООРДИНАЦИЈУ И САРАДЊУ У СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ПО МЕСТУ ПРЕВИЛАШТА ЖРТВЕ, ОРГАНУ СТАРАТЕЉСТВА И ПОЛИЦИЈИ. СУД КОЈИ ЈЕ ДОНЕО ОДЛУКУ О ИЗРИЦАЊУ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ДУЖАН ЈЕ ДА ПРАТИ ЊЕНО ИЗВРШЕЊЕ ПРЕКО ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА НАВЕДЕНОГ У СТАВУ 1. ОВОГ ЧЛАНА, КОЈИ О РЕАЛИЗАЦИЈИ МЕРЕ ОБАВЕШТАВА СУД НАЈМАЊЕ НА СВАКА ДВА МЕСЕЦА.

*Евиденција и документација о насиљу у породици*

Члан 289.

(1) Пресуду у спору за заштиту од насиља у породици суд је дужан да одмах достави како органу старатељства на чијој територији има пребивалиште односно боравиште члан породице према коме је насиље извршено, тако и органу старатељства на чијој територији има пребивалиште односно боравиште члан породице против кога је мера заштите одређена.

(2) Орган старатељства дужан је да води евиденцију и документацију како о лицима према којима је насиље извршено, тако и о лицима против којих је одређена мера заштите.

(3) СВРХА ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ:

1. НА ОСНОВУ ПРЕСУДЕ О ИЗРИЦАЊУ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ЛИЦИМА ПРЕМА КОЈИМА ЈЕ ИЗВРШЕНО НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ И ЛИЦИМА ПРОТИВ КОЈИХ ЈЕ ОДРЕЂЕНА МЕРА ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ;

2. ПРЕДЛАГАЊЕ И ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ;

3. ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ

ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(4) ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.

(5) Начин вођења евиденције и документације прописује министар надлежан за породичну заштиту.

### *ИСКЉУЧИВАЊЕ ЈАВНОСТИ*

#### ЧЛАН 291А.

У ПОСТУПКУ ПРЕД ОРГАНОМ УПРАВЕ КОЈИ ЈЕ У ВЕЗИ СА ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА ЈАВНОСТ ЈЕ ИСКЉУЧЕНА.

### *Захтев за склапање брака*

#### Члан 292.

~~(1) Будући супружници подnose усмени или писмени захтев за склапање брака матичару општине у којој желе да склопе брак.~~

(1) БУДУЋИ СУПРУЖНИЦИ ПОДНОСЕ УСМЕНИ ИЛИ ПИСМЕНИ ЗАХТЕВ ЗА СКЛАПАЊЕ БРАКА ОРГАНУ ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ, ГРАДСКЕ УПРАВЕ, ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА, ОДНОСНО ДИПЛОМАТСКО КОНЗУЛАРНОМ ПРЕДСТАВНИШТВУ У ИНОСТРАНСТВУ.

(2) О усменом захтеву будућих супружника матичар сачињава записник.

~~(3) Будући супружници уз захтев за склапање брака подnose извод из матичне књиге рођених за сваког од њих, а по потреби и доказ о спроведеном поступку давања дозволе за склапање брака.~~

(3) Ако је будући супружник раније био у браку, поднеће доказ да је претходни брак престао уколико ова чињеница није уписана у матичну књигу рођених.

### *Одбијање захтева за склапање брака*

#### Члан 293.

(1) Матичар утврђује, на основу изјава будућих супружника, приложених исправа и на други начин, да ли су испуњени сви услови за пуноважност брака предвиђени овим законом.

(2) Матичар ће усмено саопштити подносиоцима захтева да не могу склопити брак ако утврди да нису испуњени сви услови за пуноважност брака предвиђени овим законом.

(3) На њихово тражење ~~матичар~~ ОРГАН ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ, ГРАДСКЕ УПРАВЕ, ОДНОСНО ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА је дужан да у року од осам дана донесе писмено решење о одбијању захтева за склапање брака.

(4) Жалбу против решења о одбијању захтева за склапање брака подносиоци захтева могу изјавити министарству надлежном за породичну заштиту у року од 15 дана од дана пријема решења.

### *Саветовање у погледу здравља*

#### Члан 296.

(1) Матичар ће препоручити будућим супружницима да се до дана склапања брака узајамно обавесте о стању свог здравља, а по потреби и да посете одговарајућу

ЗДРАВСТВЕНУ установу, како би добили потпуну информацију о свим подацима који се тичу њиховог здравља, дијагнозе и прогнозе болести, лечењу и резултатима лечења.

(2) Матичар ће посебно препоручити будућим супружницима да се упознају са могућностима и предностима планирања породице.

#### *Уписивање брака у матичну књигу*

#### Члан 303

(1) Склопљени брак матичар уписује у матичну књигу венчаних и у матичну књигу рођених за оба супружника.

~~(2) Упис брака у матичну књигу венчаних потписују супружници својим именом и новим презименом, пуномоћник својим именом и презименом поред личног имена супружника кога заступа, сведоци и матичар.~~

~~(3) После потписивања матичар уручује супружницима извод из матичне књиге венчаних.~~

#### *Достављање извештаја о склопљеном браку*

#### Члан 304

(1) Ако је место рођења супружника различито од места склапања брака, матичар доставља извештај о склопљеном браку надлежном матичару.

~~(2) Ако је брак склопио страни држављанин, матичар ће извод из матичне књиге венчаних доставити министарству надлежном за правосуђе, које ће о склопљеном браку обавестити надлежно инострано дипломатско-конзуларно представништво у нашој земљи.~~

(2) АКО ЈЕ БРАК СКЛОПИО СТРАНИ ДРЖАВЉАНИН, МАТИЧАР ЈЕ ДУЖАН ДА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКЉУЧЕНОГ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА ИЗВОД ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ЗАКУЧЕЊА БРАКА ПРОСЛЕДИ НАДЛЕЖНОМ СТРАНОМ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОМ ПРЕДСТАВНИШТВУ, РАДИ ОБАВЕШТАВАЊА ДРЖАВЕ О ПРОМЕНИ У ЛИЧНОМ СТАЊУ ЊЕНОГ ДРЖАВЉАНИНА, ОСИМ ЗА ЛИЦА КОЈА СУ У СТАТУСУ ТРАЖИОЦА АЗИЛА И ЛИЦА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕНО ПРАВО НА АЗИЛ.

(3) Матичар ће, у случају из става 2 овог члана, уз извод из матичне књиге венчаних доставити и податке о месту пребивалишта страног држављанина у иностранству.

#### *Изјава о признању очинства*

#### Члан 305.

(1) Изјава о признању очинства даје се, по правилу, матичару који води матичну књигу рођених за дете и о њој се саставља записник.

~~(2) Ако је изјава о признању очинства дата матичару који није надлежан, као и ако је изјава дата пред органом старатељства или судом, орган пред којим је признато очинство дужан је да без одлагања записник или исправу која садржи изјаву о признању очинства достави матичару који води матичну књигу рођених за дете.~~

(2) АКО ЈЕ ИЗЈАВА О ПРИЗНАЊУ ОЧИНСТВА ДАТА МАТИЧАРУ КОЈИ НИЈЕ НАДЛЕЖАН, КАО И АКО ЈЕ ИЗЈАВА ДАТА ПРЕД ОРГАНОМ СТАРАТЕЉСТВА,

СУДОМ, ЈАВНИМ БЕЛЕЖНИКОМ ИЛИ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВОМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ, У ЗДРАВСТВНОЈ УСТАНОВИ У КОЈОЈ ЈЕ ДЕТЕ РОЂЕНО, ОДНОСНО У ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ КОЈА ПРИЈАВЉУЈЕ РОЂЕЊЕ ДЕТЕТА, ОРГАН ОДНОСНО УСТАНОВА ПРЕД КОЈОМ ЈЕ ПРИЗНАТО ОЧИНСТВО ДУЖАН ЈЕ ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА ЗАПИСНИК ИЛИ ИСПРАВУ КОЈА САДРЖИ ИЗЈАВУ О ПРИЗНАЊУ ОЧИНСТВА ДОСТАВИ МАТИЧАРУ КОЈИ ВОДИ МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ ЗА ДЕТЕ.

(3) Изјава о признању очинства не може се дати преко законског заступника или пуномоћника.

#### *Општа подобност усвојитеља и усвојеника*

##### Члан 314.

(1) Орган старатељства утврђује да ли су будући усвојитељи подобни да усвоје дете (општа подобност усвојитеља) и да ли је дете подобно да буде усвојено (општа подобност усвојеника) на основу изјава будућих усвојитеља, родитеља или старатеља детета, самог детета, на основу приложених исправа и на други начин.

~~(2) Одлука о општој подобности доноси се на основу налаза и стручног мишљења психолога, педагога, социјалног радника, правника и лекара.~~

(2) ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ДОНОСИ ПИСМЕНО РЕШЕЊЕ О УТВРЂИВАЊУ ОПШТЕ ПОДОБНОСТИ НА ОСНОВУ НАЛАЗА И СТРУЧНОГ МИШЉЕЊА ПСИХОЛОГА, ПЕДАГОГА, СОЦИЈАЛНОГ РАДНИКА И ПРАВНИКА.

(3) Налаз и мишљење из става 2 овог члана дају стручњаци органа старатељства.

(4) Орган старатељства може затражити налаз и мишљење и од стручњака породичних саветовалишта или других установа специјализованих за посредовање у породичним односима, као и од здравствених установа.

#### *Јединствени лични регистар усвојења*

##### Члан 316.

(1) Када утврди да су будући усвојитељи подобни да усвоје дете (општа подобност усвојитеља), односно да је дете подобно да буде усвојено (општа подобност усвојеника), орган старатељства дужан је да податке о будућим усвојитељима односно будућем усвојенику одмах ~~унесе у Јединствени лични регистар усвојења~~ ДОСТАВИ МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ РАДИ УНОСА ПОДАТАКА У ЈЕДИНСТВЕНИ РЕГИСТАР УСВОЈЕЊА.

(2) Јединствени лични регистар усвојења води министарство надлежно за породичну заштиту.

(3) СВРХА ВОЂЕЊА ЈЕДИНСТВЕНОГ ЛИЧНОГ РЕГИСТРА УСВОЈЕЊА ЈЕ:

1. ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О БУДУЋИМ УСВОЈЕНИЦИМА И БУДУЋИМ УСВОЈИТЕЉИМА;

2. КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА О БУДУЋИМ УСВОЈИТЕЉИМА ОД СТРАНЕ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА У ЦИЉУ ИЗБОРА УСВОЈИТЕЉА ЗА БУДУЋЕ УСВОЈЕНИКЕ;

3. ПРЕДЛАГАЊЕ И ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ УСВОЈЕЊА;

4. ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(4) ПОДАЦИ КОЛИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.

(5) Јединствени лични регистар усвојења садржи евиденцију података о будућим усвојитељима за које је утврђено да су подобни да усвоје дете (општа подобност усвојитеља) и деци за коју је утврђено да су подобна да буду усвојена (општа подобност усвојеника).

(6) Начин вођења Јединственог личног регистра усвојења прописује министар надлежан за породичну заштиту.

#### *Избор будућих усвојитеља*

##### Члан 317.

(1) Орган старатељства који је утврдио општу подобност усвојеника бира будуће усвојитеље на основу евиденције из Јединственог личног регистра усвојења и о томе доноси посебан закључак.

(2) Избор будућих усвојитеља не врши се ако дете усваја супружник или ванбрачни партнер родитеља детета, односно ако усвојено дете усваја супружник или ванбрачни партнер усвојитеља детета.

~~(3) Избор будућих усвојитеља не врши се ако усвојитељи и родитељ односно старатељ детета споразумно изврше избор и ако орган старатељства процени да је такав споразум у најбољем интересу детета.~~

#### *Прилагођавање*

##### Члан 318.

~~(1) Орган старатељства који је изабрао будуће усвојитеље дужан је да им упути дете ради узајамног прилагођавања, осим ако је усвојитељ страни држављанин.~~

(1) ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА КОЛИ ЈЕ ИЗАБРАО БУДУЋЕ УСВОЈИТЕЉЕ ДОНОСИ ПИСМЕНО РЕШЕЊЕ О УПУЋИВАЊУ ДЕТЕТА ИЗАБРАНИМ УСВОЈИТЕЉИМА РАДИ УЗАЈАМНОГ ПРИЛАГОЂАВАЊА, ОСИМ АКО ЈЕ УСВОЈИТЕЉ ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА УОБИЧАЈЕНО БОРАВИШТЕ У ИНОСТРАНСТВУ.

(2) Период прилагођавања не може трајати дуже од шест месеци.

(3) УКОЛИКО ЈЕ ЗА УСВОЈИТЕЉА ИЗАБРАНО ЛИЦЕ КОЈЕ САМО ЖИВИ ИЛИ СУПРУЖНИЦИ ИЛИ ВАНБРАЧНИ ПАРТНЕРИ ОД КОЛИХ ЈЕДАН ПРЕЛАЗИ ЗАКОНОМ ДОЗВОЉЕНУ РАЗЛИКУ У ГОДИНАМА У ОДНОСУ НА БУДУЋЕГ УСВОЈЕНИКА ИЛИ СТРАНИ ДРЖАВАЉАНИН СА УОБИЧАЈЕНИМ БОРАВИШТЕМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ДОНОСИ УКОЛИКО ЈЕ ПРЕ ТОГА ДАТА ДОЗВОЛА ЗА ЗАСНИВАЊЕ УСВОЈЕЊА ОД СТРАНЕ МИНИСТРА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(4) ЖАЛБУ ПРОТИВ РЕШЕЊА О УПУЋИВАЊУ ДЕТЕТА НА МЕЋУСОБНО ПРИЛАГОЂАВАЊЕ МОГУ ИЗЈАВИТИ ИЗАБРАНИ УСВОЈИТЕЉИ И СТАРАТЕЉ УСВОЈЕНИКА, МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА РЕШЕЊА.

(5) Орган старатељства дужан је да надзире успешност узајамног прилагођавања будућих усвојитеља и детета те да о својим оценама саставља службене белешке (посебна подобност усвојитеља и усвојеника).

#### *Решење о усвојењу*

##### Члан 320.

(1) Орган старатељства који је изабрао будуће усвојитеље доноси писмено решење о усвојењу:

1. ако су будући усвојитељи подобни да усвоје дете (општа подобност усвојитеља);
2. ако је дете подобно да буде усвојено (општа подобност усвојеника) и
3. ако утврди да је узајамно прилагођавање будућих усвојитеља и детета било успешно (посебна подобност усвојитеља и усвојеника).

(2) УКОЛИКО СУ ЗА ДЕТЕ ИЗАБРАНИ УСВОЈИТЕЉИ СА УОБИЧАЈЕНИМ БОРАВИШТЕМ У ИНОСТРАНСТВУ, УСВОЈЕЊЕ СЕ НЕ МОЖЕ ЗАСНОВАТИ ПРЕ ИСТЕКА РОКА ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРВОГ КОНТАКТА ИЗМЕЂУ ДЕТЕТА И УСВОЈИТЕЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.

(3) Усвојење је засновано даном доношења решења о усвојењу.

#### *Искључивање јавности*

#### Члан 323.

(1) У поступку заснивања усвојења јавност је искључена.

~~(2) Подаци из евиденције и документације о усвојењу спадају у службену тајну и њу су дужни да чувају сви учесници у поступку којима су ти подаци доступни.~~

(2) ПОВЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА САДРЖАНИХ У ЕВИДЕНЦИЈИ И ДОКУМЕНТАЦИЈИ О УСВОЈЕЊУ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

#### *Евиденција и документација о усвојењу*

#### Члан 327.

(1) Орган старатељства дужан је да води евиденцију и документацију о усвојеној деци.

(2) СВРХА ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ:

1. ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О УСВОЈЕНОЈ ДЕЦИ;

2. ПРЕДЛАГАЊЕ И ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ УСВОЈЕЊА;

3. ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(3) ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.

(4) Начин вођења евиденције и документације прописује министар надлежан за породичну заштиту.

#### *Поступак заснивања хранитељства*

#### Члан 328.

(1) У поступку заснивања хранитељства сходно се примењују одредбе чл. 311-315, чл. 320 и 321 и чл. 323 и 324 овог закона о поступку заснивања усвојења.

(2) ЖАЛБУ ПРОТИВ РЕШЕЊА О ПРЕСТАНКУ ХРАНИТЕЉСТВА МОЖЕ ИЗЈАВИТИ ХРАНИТЕЉ, СТАРАТЕЉ ДЕТЕТА И ПУНОЛЕТНО ЛИЦЕ ДО 26 ГОДИНЕ ЧИЈЕ ЈЕ ХРАНИТЕЉСТВО ПРЕСТАЛО, МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА РЕШЕЊА.

(3) Начин вођења евиденције и документације о хранитељству прописује министар надлежан за породичну заштиту.

(4) СВРХА ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ:

1. ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ДЕЦИ НА ХРАНИТЕЉСТВУ И ХРАНИТЕЉИМА;

2. ПРЕДЛАГАЊЕ И ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ ХРАНИТЕЉСТВА;

3. ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(5) ПОДАЦИ КОЛИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.

ПОСЛЕ ЧЛАНА 328. ДОДАЈЕ СЕ НОВИ НАЗИВ: „ЈЕДИНСТВЕНИ ЛИЧНИ РЕГИСТАР ХРАНИТЕЉСТВА“ И НОВИ ЧЛАН 328А. КОЛИ ГЛАСИ:

#### „ЧЛАН 328А.

„КАДА УТВРДИ ОПШТУ ПОДОБНОСТ ХРАНИТЕЉА, ОДНОСНО ОПШТУ ПОДОБНОСТ ДЕТЕТА ЗА ХРАНИТЕЉСТВО, ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ДУЖАН ЈЕ ДА ПОДАТКЕ О БУДУЋИМ ХРАНИТЕЉИМА ОДНОСНО ДЕТЕТУ ОДМАХ ДОСТАВИ МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ РАДИ УНОСА ПОДАТАКА У ЈЕДИНСТВЕНИ ЛИЧНИ РЕГИСТАР ХРАНИТЕЉСТВА.

ЈЕДИНСТВЕНИ ЛИЧНИ РЕГИСТАР ХРАНИТЕЉСТВА САДРЖИ ЕВИДЕНЦИЈУ ПОДАТАКА О БУДУЋИМ ХРАНИТЕЉИМА ЗА КОЈЕ ЈЕ УТВРЂЕНО ДА СУ ПОДОБНИ ЗА ХРАНИТЕЉСТВО (ОПШТА ПОДОБНОСТ ХРАНИТЕЉА) И ДЕЦИ ЗА КОЈУ ЈЕ УТВРЂЕНО ДА СУ ПОДОБНА ЗА ХРАНИТЕЉСТВО (ОПШТА ПОДОБНОСТ ДЕТЕТА ЗА ХРАНИТЕЉСТВО).

СВРХА ВОЂЕЊА ЈЕДИНСТВЕНОГ ЛИЧНОГ РЕГИСТРА ХРАНИТЕЉСТВА ЈЕ:

1) ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О БУДУЋИМ ХРАНИТЕЉИМА И ДЕЦИ КОЈА СУ ОПШТЕ ПОДОБНА ЗА ХРАНИТЕЉСТВО;

2) ПРЕДЛАГАЊЕ И ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ ХРАНИТЕЉСТВА;

3) ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ

ПОДАЦИ КОЛИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.“



## *Искључивање јавности*

### Члан 331.

(1) У поступку стављања под старатељство јавност је искључена.

~~(2) Подаци из евиденције и документације о стављању под старатељство спадају у службену тајну и њу су дужни да чувају сви учесници у поступку којима су ти подаци доступни.~~

(2) ПОВЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА САДРЖАНИХ У ЕВИДЕНЦИЈИ И ДОКУМЕНТАЦИЈИ О СТАРАТЕЉСТВУ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

## *Хитност поступка*

### Члан 332.

(1) Поступак стављања под старатељство јесте хитан.

(2) ~~Привремени закључак~~ ПРИВРЕМЕНО РЕШЕЊЕ о обезбеђењу смештаја штићеника орган старатељства дужан је да донесе у року од 24 сата од тренутка када је обавештен о постојању потребе за старатељством.

(3) Ако штићеник има имовину, орган старатељства дужан је да изврши попис имовине штићеника најкасније у року од осам дана од дана када је обавештен о постојању потребе за старатељством.

(4) Решење о стављању под старатељство орган старатељства дужан је да донесе одмах, а најкасније у року од 30 дана од дана када је обавештен о постојању потребе за старатељством над малолетним дететом односно од дана пријема судске одлуке о ~~лишењу~~ ОГРАНИЧЕЊУ пословне способности пунолетног лица.

## *Притужба на рад старатеља*

### Члан 335.

(1) Притужбу на рад старатеља органу старатељства могу поднети штићеник ~~који је еноспособан за расуђивање~~ и лице које има правни интерес.

(2) Орган старатељства дужан је да на притужбу из става 1 овог члана одговори у року од 15 дана од дана када је притужба примљена у органу старатељства.

## *Решење о престанку старатељства*

### Члан 337

(1) Орган старатељства доноси решење о престанку старатељства ако утврди да за то постоје законски разлози и уручује га без одлагања старатељу и штићенику.

(2) Жалбу против решења о престанку старатељства могу изјавити старатељ и штићеник ~~који је еноспособан за расуђивање~~, односно лице које има правни интерес, министарству надлежном за породичну заштиту у року од 15 дана од дана пријема решења.

### *Притужба на рад органа старатељства*

#### Члан 338.

(1) Притужбу на рад органа старатељства могу поднети старатељ, штићеник ~~који је~~ ~~енособан за расуђивање~~ и лице које има правни интерес.

(2) Притужба се подноси министарству надлежном за породичну заштиту.

(3) Министарство надлежно за породичну заштиту дужно је да одговори на притужбу из става 1 овог члана у року од 30 дана од дана пријема притужбе.

### *Евиденција и документација о стављању под старатељство*

#### Члан 340.

(1) Орган старатељства дужан је да води евиденцију и документацију о штићеницима.

(2) СВРХА ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ:

1. ПОТПУНО И ЈЕДИНСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ШТИЋЕНИЦИМА И СТАРАТЕЉИМА;

2. ПРЕДЛАГАЊЕ И ПРЕДУЗИМАЊЕ ПОТРЕБНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ СТАРАТЕЉСТВА;

3. ОБАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА, АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗРАДА ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА И МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

(3) ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ОБРАЂУЈУ МОРАЈУ БИТИ ПРИМЕРЕНИ, БИТНИ И ОГРАНИЧЕНИ НА ОНО ШТО ЈЕ НЕОПХОДНО У ОДНОСУ НА СВРХУ ОБРАДЕ.

(4) Начин вођења евиденције и документације прописује министар надлежан за породичну заштиту.

### *Други поступци пред органом старатељства*

#### Члан 341.

(1) Орган старатељства води и друге поступке, у складу са законом.

(2) Орган старатељства решењем одлучује о мерама превентивног или корективног надзора над вршењем родитељског права односно о одређивању и промени личног имена детета.

(3) Жалбу против решења из става 2 овог члана могу изјавити родитељи детета министарству надлежном за породичну заштиту у року од 15 дана од дана пријема решења.

(4) СУКОБ МЕСНЕ НАДЛЕЖНОСТИ ИЗМЕЂУ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТАВА У ПОСЕБНИМ УПРАВНИМ ПОСТУПЦИМА У ВЕЗИ СА ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА РЕШАВА МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ.

## Презиме детета

### Члан 345.

~~(1) Презиме детета одређују родитељи према презимену једног или оба родитеља.~~

(1) ПРЕЗИМЕ ДЕТЕТА ОДРЕЂУЈУ РОДИТЕЉИ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЧКОМ ПРЕЗИМЕНУ ОБА РОДИТЕЉА, ПРЕЗИМЕНУ ЈЕДНОГ ОД РОДИТЕЉА ИЛИ ПРЕЗИМЕНУ ОБА РОДИТЕЉА УКОЛИКО РОДИТЕЉИ НЕМАЈУ ЗАЈЕДНИЧКО ПРЕЗИМЕ.

(2) Родитељи не могу заједничкој деци одредити различита презимена.

(3) Презиме детета одређује орган старатељства ако родитељи нису живи, ако нису познати, односно ако не могу да постигну споразум о презимену детета.

## *Ко нема право на промену*

### Члан 347.

Право на промену личног имена нема:

1. лице против кога се води кривични поступак за дело за које се гони по службеној дужности;

2. лице које је осуђено за кривично дело за које се гони по службеној дужности док казна није извршена односно док трају правне последице осуде;

~~3. лице које променом личног имена намерава да избегне неку своју обавезу;~~

3. ЛИЦЕ КОЈЕ ПРОМЕНОМ ЛИЧНОГ ИМЕНА МОЖЕ ИЗБЕЋИ ИЛИ ЗНАТНО ОТЕЖАТИ ИЗВРШЕЊЕ НЕКЕ СВОЈЕ ЗАКОНСКЕ ОБАВЕЗЕ, ИЛИ ОЧИГЛЕДНО ЗЛОУПОТРЕБЉАВА ПРАВО НА ПРОМЕНУ ЛИЧНОГ ИМЕНА;

4. лице које намерава да промени име у погрдно име, име којим се вређа морал или име које је у супротности са обичајима и схватањима средине.

## Промена презимена супружника

### Члан 348.

(1) Супружници се приликом склапања брака могу споразумети да сваки од њих:

1. задржи своје презиме;

2. уместо свог узме презиме другог супружника;

3. свом презимену дода презиме другог супружника односно презимену другог супружника дода своје презиме.

~~(2) Супружник који је променио презиме склапањем брака може у року од 60 дана од дана престанка брака узети презиме које је имао пре склапања брака.~~

(2) СУПРУЖНИК КОЛИ ЈЕ ПРОМЕНИО ПРЕЗИМЕ СКЛАПАЊЕМ БРАКА МОЖЕ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА УПИСА ЧИЊЕНИЦЕ ПРЕСТАНКА БРАКА У МАТИЧНУ КЊИГУ ВЕНЧАНИХ УЗЕТИ ПРЕЗИМЕ КОЈЕ ЈЕ ИМАО ПРЕ СКЛАПАЊА БРАКА.

## Промена презимена детета

### Члан 349.

(1) Детету се може променити презиме:

1. утврђивањем материнства односно очинства;

2. оспоравањем материнства односно очинства.

~~(2) Усвојеном детету може се променити презиме према презимену једног или оба усвојитеља.~~

(2) ПРЕЗИМЕ УСВОЈЕНОГ ДЕТЕТА МОЖЕ СЕ ПРОМЕНИТИ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЧКОМ ПРЕЗИМЕНУ ОБА УСВОЈИТЕЉА, ПРЕЗИМЕНУ ЈЕДНОГ ОД УСВОЈИТЕЉА ИЛИ ПРЕЗИМЕНУ ОБА УСВОЈИТЕЉА УКОЛИКО УСВОЈИТЕЉИ НЕМАЈУ ЗАЈЕДНИЧКО ПРЕЗИМЕ.

(3) Дете које је променило презиме усвојењем може после престанка усвојења поништењем узети своје презиме.

## Стварна и месна надлежност

### Члан 350

~~(1) Захтев за промену личног имена подноси се општинској управи на чијем подручју подносилац захтева има пребивалиште, односно боравиште.~~

~~(2) Општинска управа која прихвати захтев за промену личног имена дужна је да о томе обавести надлежног матичара ради уписа промене личног имена у матичну књигу рођених и венчаних и орган који води евиденцију о пребивалишту грађана.~~

~~(3) Жалбу против решења о одбијању захтева за промену личног имена подносилац може изјавити министарству надлежном за породичну заштиту у року од 15 дана од дана пријема решења.~~

(1) ЗАХТЕВ ЗА ПРОМЕНУ ЛИЧНОГ ИМЕНА ПОДНОСИ СЕ ОРГАНУ ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ, ГРАДСКЕ УПРАВЕ, ОДНОСНО ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА, МЕСНО НАДЛЕЖНОМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЛИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК.

(2) АКО СА ПОДНЕТИМ ЗАХТЕВОМ ЗА ПРОМЕНУ ЛИЧНОГ ИМЕНА ДЕТЕТА НИЈЕ САГЛАСАН ДРУГИ РОДИТЕЉ, О ОДРЕЂИВАЊУ ИЛИ ПРОМЕНИ ЛИЧНОГ ИМЕНА ДЕТЕТА ОДЛУЧУЈЕ ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА ПРЕМА ПРЕБИВАЛИШТУ, ОДНОСНО БОРАВИШТУ ДЕТЕТА.

(3) ОРГАН УПРАВЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЛИ ОРГАН СТАРАТЕЉСТВА КОЛИ ДОНЕСЕ ОДЛУКУ У ПРОМЕНИ ЛИЧНОГ ИМЕНА ДУЖАН ЈЕ ДА О ТОМЕ ОБАВЕСТИ НАДЛЕЖНОГ МАТИЧАРА РАДИ УПИСА ПРОМЕНЕ ЛИЧНОГ ИМЕНА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ И ВЕНЧАНИХ И ОРГАН КОЛИ ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ПРЕБИВАЛИШТУ ГРАЂАНА.

(4) ЖАЛБУ ПРОТИВ РЕШЕЊА О ОДБИЈАЊУ ЗАХТЕВА ЗА ПРОМЕНУ ЛИЧНОГ ИМЕНА ПОДНОСИЛАЦ МОЖЕ ИЗЈАВИТИ МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОРОДИЧНУ ЗАШТИТУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА РЕШЕЊА.“

### ЧЛАН 357А.

(1) СУДСКИ ОДНОСНО УПРАВНИ ПОСТУПАК КОЛИ ЈЕ ПОКРЕНУТ ПО ОДРЕДБАМА ПОРОДИЧНОГ ЗАКОНА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 18/05, 72/11 - ДР. ЗАКОН, 6/15) НАСТАВИЋЕ СЕ ПРЕМА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА, ОСИМ АКО ЈЕ ДО ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА ДОНЕТА ПРВОСТЕПЕНА ОДЛУКА.

(2) АКО ЈЕ ДО ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА ДОНЕТА ПРВОСТЕПЕНА ОДЛУКА У ПОСТУПКУ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ПОСТУПАК ЋЕ

СЕ НАСТАВИТИ ПРЕМА ОДРЕДБАМА ПОРОДИЧНОГ ЗАКОНА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 18/05, 72/11 - ДР. ЗАКОН, 6/15).

#### ЧЛАН 363А.

(1) ДАНОМ ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА ПРЕСТАЈУ ДА ВАЖЕ ОДРЕДБЕ ГЛАВЕ ЧЕТВРТЕ (ПРОДУЖЕЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА) И ГЛАВЕ ШЕСТЕ (ДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТУПАЊЕ У БРАК) ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ ("СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СРС", БР. 25/82, 48/88, "СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС", БР. 46/95 - ДР. ЗАКОН, 18/05 - ДР. ЗАКОН, 85/12, 45/13 - ДР. ЗАКОН, 55/14, 6/15, 106/15 - ДР. ЗАКОН, 14/22) КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ ЗА СКЛАПАЊЕ БРАКА, А ОСТАЈУ НА СНАЗИ ОДРЕДБЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ ТАЗБИНСКИМ СРОДНИЦИМА ЗА СКЛАПАЊЕ БРАКА.

(2) ДАНОМ ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА, НА СУДСКЕ ПОСТУПКЕ ЗА ОГРАНИЧЕЊЕ И ПРЕСТАНАК ОГРАНИЧЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ, ДО УРЕЂЕЊА ПОСЕБНОГ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА, СХОДНО ЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЛИМ ЈЕ УРЕЂЕН ПОСТУПАК ЛИШЕЊА ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ.

(3) ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ ("СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СРС", БР. 25/82, 48/88, "СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС", БР. 46/95 - ДР. ЗАКОН, 18/05 - ДР. ЗАКОН, 85/12, 45/13 - ДР. ЗАКОН, 55/14, 6/15, 106/15 - ДР. ЗАКОН, 14/22) КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ЛИШЕЊЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ, УСКЛАДИЋЕ СЕ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

(4) ДОПУНЕ ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ ("СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СРС", БР. 25/82, 48/88, "СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС", БР. 46/95 - ДР. ЗАКОН, 18/05 - ДР. ЗАКОН, 85/12, 45/13 - ДР. ЗАКОН, 55/14, 6/15, 106/15 - ДР. ЗАКОН, 14/22) КОЛИМА ЋЕ СЕ УРЕДИТИ ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОСТОЈАЊА ВАНБРАЧНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ СТАРИЈЕМ ОД 16 ГОДИНА КОЈЕ ЈЕ ПОСТАЛО РОДИТЕЉ ЗА СТИЦАЊЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ, БИЋЕ ДОНЕТЕ У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

(5) ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЛИМА СЕ РЕГУЛИШУ ПРАВА ЛИЦА ЛИШЕНИХ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ, УСКЛАДИЋЕ СЕ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ РЕГУЛИШУ ОГРАНИЧЕЊЕ ПОСЛОВНЕ СПОСОБНОСТИ У РОКУ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

(6) ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ЧИЈЕ ЈЕ ДОНОШЕЊЕ ПРЕДВИЂЕНО ОВИМ ЗАКОНОМ И УСАГЛАШАВАЊЕ ВАЖЕЋИХ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА СА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОВОГ ЗАКОНА, ИЗВРШИЋЕ СЕ У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

(7) ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У "СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ.", А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ОД 1. ЈУНА 2024. ГОДИНЕ.